

kuifje

Nr 20
45e jaargang
15-5-90

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TO

ERIC, THORGAL en andere Vikingen

HUGO

DE BLAUWE PAREL

45 F — NEDERLAND ƒ 2,95

uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Rob Harren
Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal
Redactie: Michèle Gauthier en Martine Vienne
Administratie: Myriam van Dyck
Lithografie: Kennemer Foto Litho en Tallon
Druk: Proost International Bookproduction N.V.
Turnhout - België

Abonnementsopgave/ klachten voor België:
M.C.E.
P.B. 4
1610 Ruisbroek
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,
Per jaar (52 nrs): 1990 BF,
door storting op rekening
310-0702950-77
van M.C.E.-Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden:
fl. 65,—
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:
Euromedia BV
Rijksstraatweg 426
2243 CH Wassenaar
Telefoon: 01751-78847/77741
Telefax: 01751-12017

Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland BV
Postbus 49
2140 AA Vijfhuizen
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

Bédu

HUGO *DE BLAUWE PAREL*

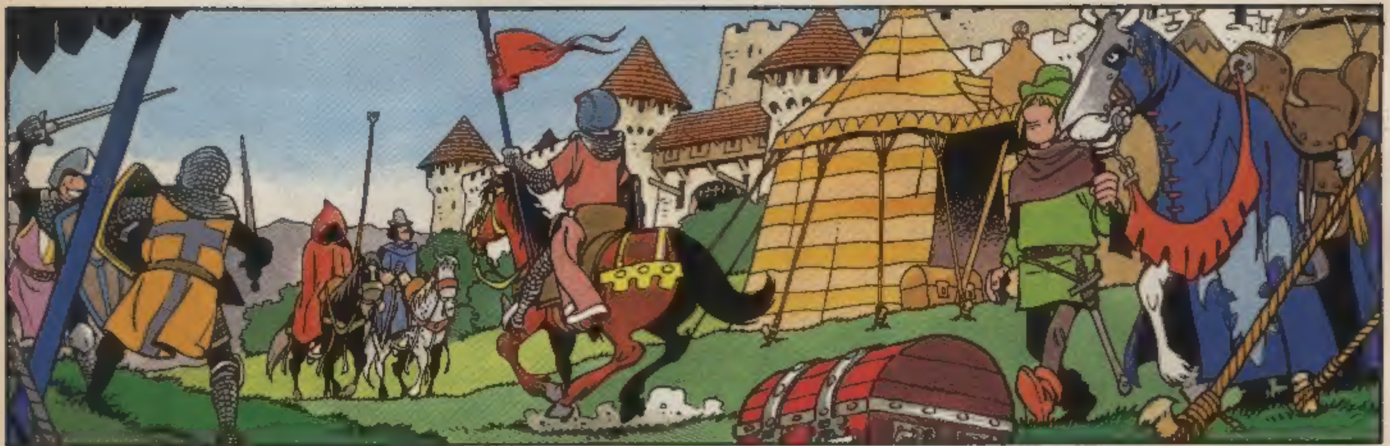

TEN AANVAL! SLA EROP!
SLA EROP!

AARH!
HALLALI! LAAT DAT LUIZENPAK IN HET STOF BIJTEN!
YAAH! TSJIK TSJIK TSJAK!

HIIIIII
WHOOO HOOO!
?

ZEG, GA ANDEREN VERVELEN MET DIE DOMME SPELLETJES!

SNOT-APEN!
2.

VERDRAAID! DAT LEKEN ME GEEN GEMAKKELIJKE HEREN!

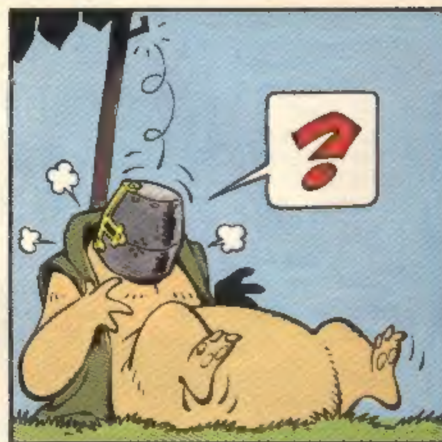

FAG JE DIE MET DIE KAP? FAT EEN DUIVELFE BLIK!

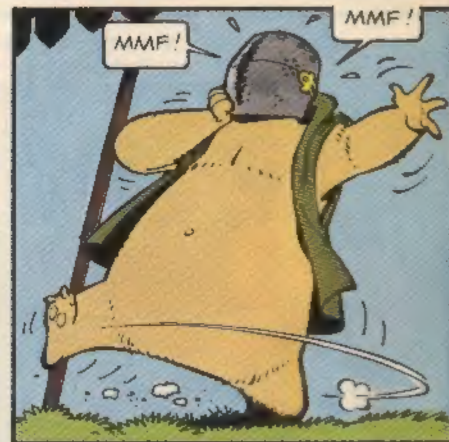

NIET ZEUREN, AMICI! WE MOETEN DIE VERRADER NOG DE STAD OIT SLAAN!

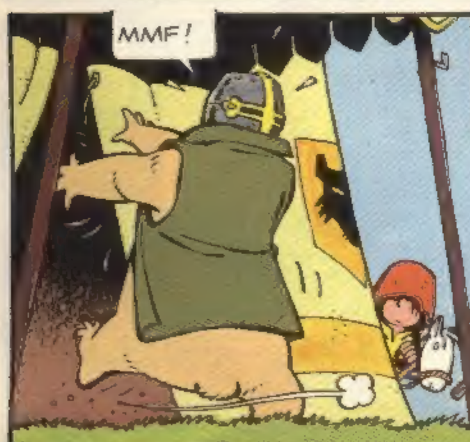

AVANTI, KAMERADEN! DE VIJAND WANKELT AL!
YAH! TSJIK! TSJAK!

TOOOW

BONK

?

MMF!
MMF!

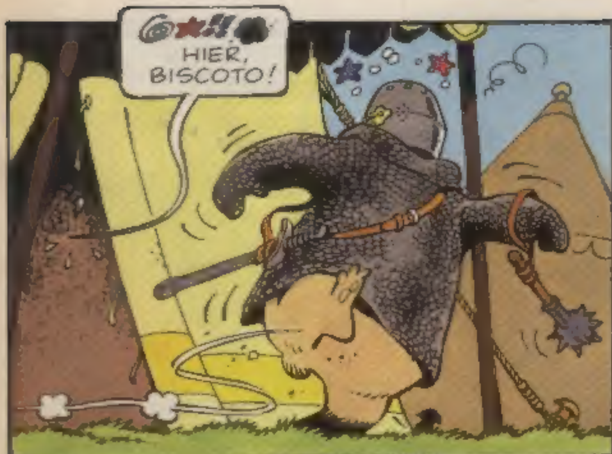

MMF!

NEE, BISCOTO! DAT IS DE TENT VAN DE HEER VAN WOLVENBURG!

KLONK
BONG
BALANG
KLING
WEG-WEZEN!

HUGO

VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! HET KASTEEL VAN DE MEEUWEN

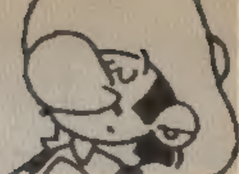

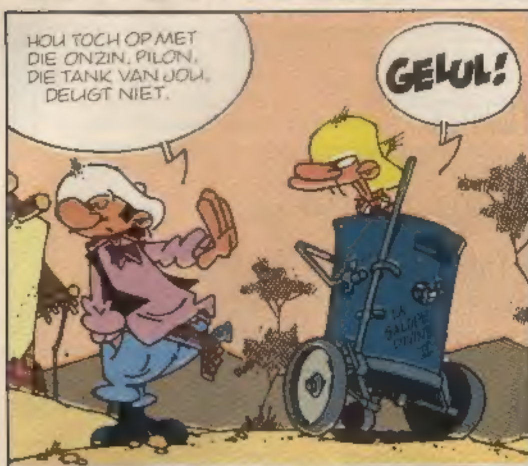
4.

wordt vervolgd

P. Desmet

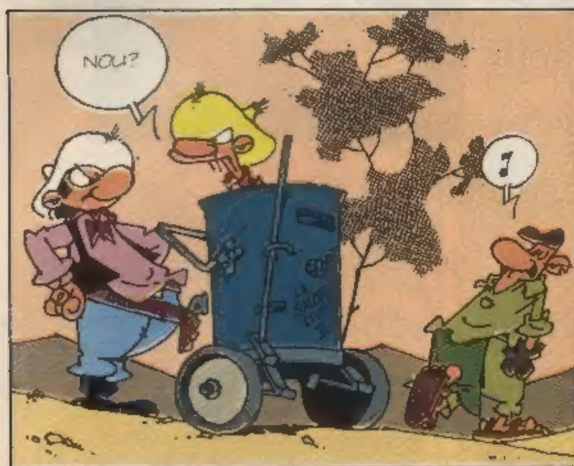
VIVA ZAPAPA

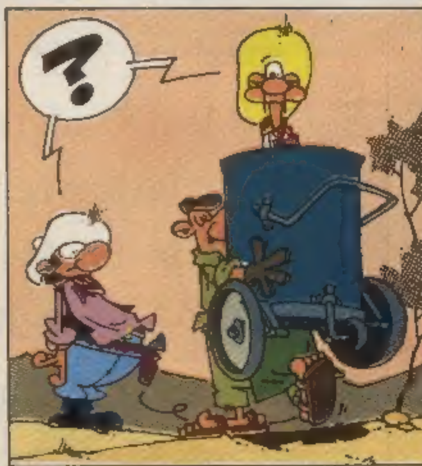

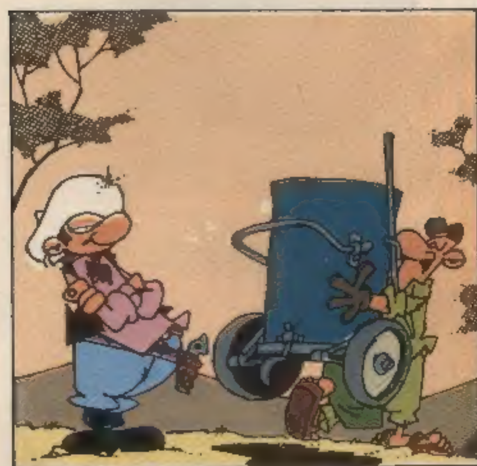

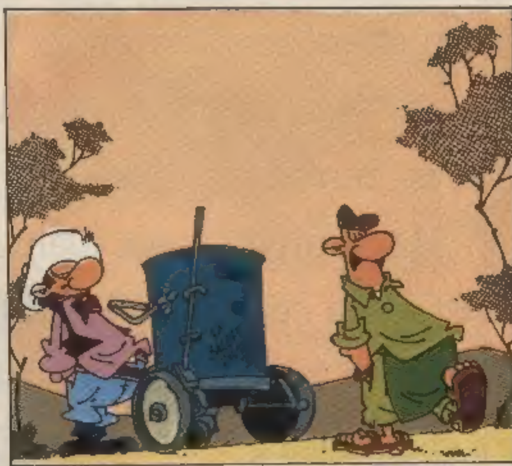

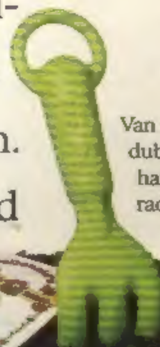
PAKKET 4,95

Maak je eigen tuintje met het 'Tuinpret' Happy Meal™ Kindermenu.

VAN 14 MEI T/M 24 JUNI.

Vind jij het ook zo leuk om te tuinieren? Dan mag je dit fel gekleurde tuingereedschap absoluut niet missen. Elke tien dagen – zolang de voorraad strekt – vind je een van de 4 speeltjes in je Happy Meal Kindermenu.

Van Shakie krijg je deze dubbele verrassing: een harkje en zaadjes om radijs te kweken.

Om het écht te maken krijg je bij het schepje en de hark bovendien een zakje zaadjes. Reken er maar op dat daar iets moois uit groeit! En spaar ze alle vier.

Ronald McDonald laat je zien hoe je de plantjes water geeft. Kijk maar, daar staat-ie, op het gietertje!

Deze bloempot kun je buiten zetten. Maar hij staat natuurlijk ook leuk op je eigen kamer.

Weet je trouwens wat dat is, een Happy Meal Kindermenu? Een Hamburger*, een kleine portie Franse Frietjes en een kleine Frisdrank, samen met een leuke verrassing in een vrolijke doe- en speeldoos.

*Of Cheeseburger of kleine portie McNuggetsKip.™

Van Fladdertje krijg je een schepje mét een zakje 'Dwerg Afrikaantjes' zaadjes.

Er zijn steeds andere Happy Meal Kindermenu's, maar altijd al vanaf 6,75.

Dus tot ziens bij McDonald's!

Een *Happy* Meal *Kindermenu* is *altijd* 'n verrassing.

Daar gebeurt 't

CHICK BILL

SAMENVATTING: Terwijl hij zijn plicht doet, neemt Kid Ordinn een lollie weg uit de colis van de gevangene! Dog Bull besluit zelf de wacht over te nemen... Maar de voorspelde vlucht neemt toch plaats...

UITLEG, GRAAG!

DIEF!
Geef ons terug wat je van ons gestolen hebt... of het komt je duur te staan! Denk goed na!
'De Organisatie'

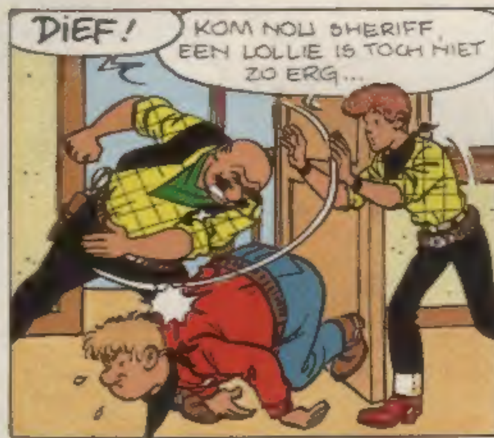

HMMM?!

HEB JIJ IETS GESTOLEN?
N... NELWEE! IK SCHEER U, ZWEF!

KOM KID, MISSCHIEN HEB JE PER ONGELUK IETS BELANGRIJKS MEEGENOMEN ...
M...MELEHAAL BIET NELANGRIJK!

DUS JE BEKENT!
HET... HET WAS PER ONGELUK, CHEF! IK...IK DEED HET NIET EXPRES!

BOEHOE, CHEF! IK SCHAAM ME ZO! BOEHOE! IK HEB EEN LOLLIE GEPIKT UIT HET PAKJE VAN ELMER DICK, DE GEVANGENE!
WAT?

DIEF!
KOM NOU SHERIFF, EEN LOLLIE IS TOCH NIET ZO ERG...

EENS EEN DIEF, ALTIJD EEN DIEF!

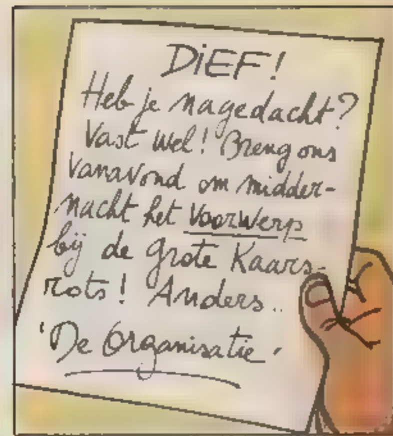

EN WIE EEN LOLLIE STEELT IS EEN MISDADIGER! ERUIT, CRIMINEEL!
IK WEET ZEKER DAT KID ER AL SPIJT VAN HEEFT...

IK WENS HIER GEEN BOEVEN! WEG ERMEE!
VLAM

TSJAK!
Hiiiiiiiii!

WAT NOU WEER?
HIIIIIIII!

WEER EEN BRIEF? TJONGE-JONGE, WAT EEN FANMAIL KRIJG JIJ TEGENWOORDIG!
HIIIIIIIII!!!

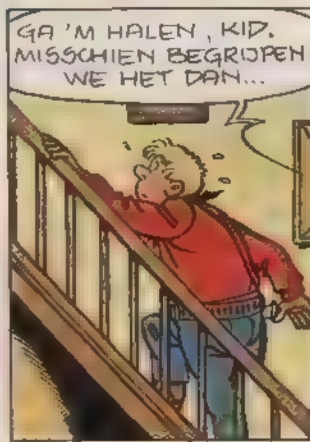

DIEF!
Heb je nagedacht? Vast wel! Breng ons vanavond om middernacht het Voorwerp bij de grote Kaarsrots! Anders..
'De Organisatie'

LEES DAT EENS CHICK! KID MOET IETS ANDERS DAN EEN LOLLIE GESTOLEN HEBBEN...
HIIIIIIIII!!!

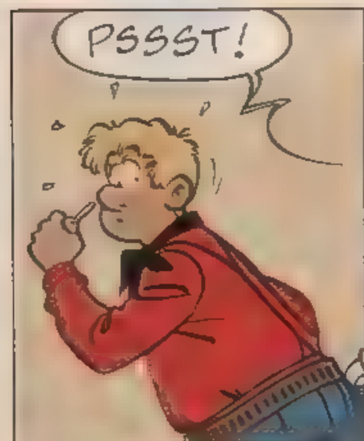

KOP DICHT, SCHURK!
TENZIJ HET EEN WAARDEVOLLE LOLLIE IS MET EEN HEEL SPECIALE SMAAK...

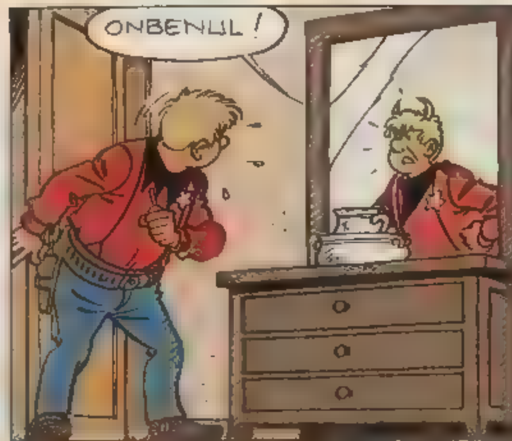

HOE SMAAKTE DIE LOLLIE, DIEF?

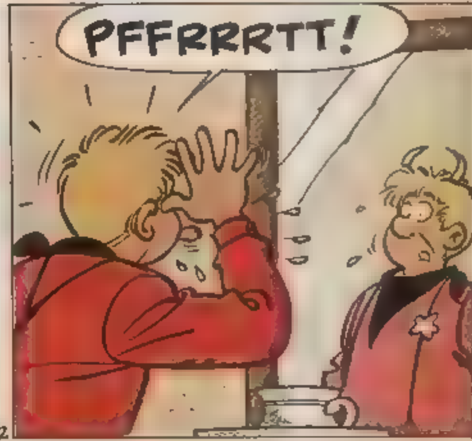

IK HEB HEM NIET OPGEGETEN, CHEF! IK... IK KON HET NIET.. DE.. DE WROEGING
WROEGING? JE KNEEP 'M, ZEG DAT MAAR!

GA 'M HALEN, KID. MISSCHIEN BEGRIJPEN WE HET DAN...

HIJ LIGT ER NOG!

PSSST!

ONBENUL!

PFFRRRTT!

KIJK CHEF, HIJ IS NOG HEEL EN...
LIK, SCHELM! DAT IS JE PLICHT ALS VOORPROEVER.

MAAR... HIJ IS NIET VAN MIJ EN...
KOP DICHT EN LIKKEN!

IK LIK FLECHTF ONDER DRUK!

BEUEUE !!!
WAT IS ER, KID?

DAT... DAT IS GEEN SNOEP! DAT... DAT LIJKT WEL BUSKRUIT.. OF DYNAMIET!

BRAVO KID! DANK ZIJ JOU WETEN WE NU HOE DE "ORGANISATIE" GEVANGENEN LAAT ONTSNAPPEN ...

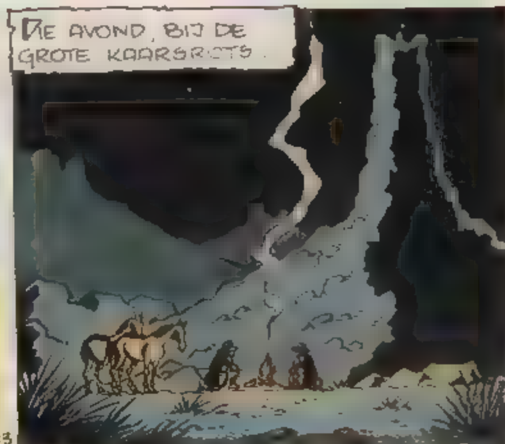

TOE MAAR, TOE MAAR! DECOREER DIE DELINQUENT MAAR, NOU JE TOCH BEZIG BENT!

NEENEENEE MOMENTJE: IK DEED SLECHTS MIJN PLICHT ALS VOORPROEVER...

TERWIJL SOMMIGEN GEVANGENEN LATEN ONTSNAPPEN ZIJN ER GELUKKIG ANDEREN DIE MET INTELLIGENTIE EN INZICHT ZORGEN DAT ZIJ EN HUN MEDEPLICHTIGEN WEER OPGESPOORD WORDEN...

IK GELOOF DAT IK HEM EEN BEETJE KWAAD GEMAAKT HEB...

SHERIFF, WE GAAN DE "ORGANISATIE" VERRASSEN... EN IK WEET HOE!

DIE AVOND, BIJ DE GROTE KAARSROTS.

MORAAL:
EEN ONHANDIGE DIEF IS BETER DAN EEN OPGEWONDEN SHERIFF (ZUID-TIBETAANS SPREEKWOORD)

EINDE

TIBET 86

ERIC, THORGAL EN ANDERE VIKINGEN

Thorgal door Rosinski

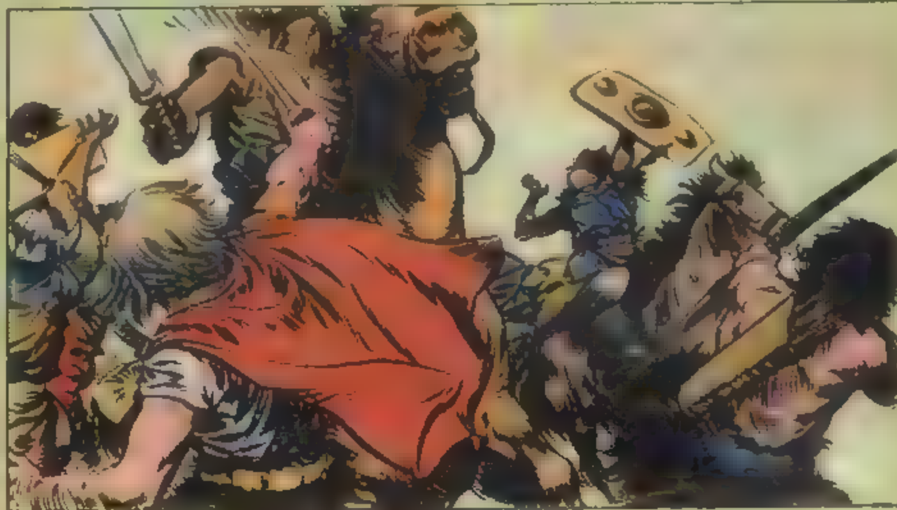
De Vikingen leefden in verschillende Scandinavische landen en we zouden waarschijnlijk nooit van hen gehoord hebben, als niet tussen de achtste en elfde eeuw na Christus hun vloten grote delen van de wereld hadden bezocht.
Die bezoeken verliepen lang niet altijd even vreedzaam, maar in de loop der tijden kregen de reizen van de Vikingen meer het karakter van handelsmissies dan van bloederige invasies. De uit Noorwegen afkomstige Vikingen werden ook wel Noormannen genoemd; aan hen herinnert nog de naam van de landstreek Normandië. Maar niet alleen in Normandië zijn Vikingen geweest. De Deense en Noorse Vikingen maakten het vooral de inwoners van de Europese kustgebieden moeilijk, terwijl de Zweedse Vikingen de Baltische gebieden binnenvielen en onder andere de Russische stad Kiev stichtten. Zij waren zelfs tot bij Constantinopel en Bagdad te vinden.
De komst van de Vikingen had grote gevolgen voor de geschiedenis van Europa. *En passent* ontdekten ze ook Groenland en IJsland, en waarschijnlijk was het de Vikingleider Leif Ericsson die omstreeks het jaar 1000 na Christus Noord-Amerika ontdekte.

Verwoestingen

De stoere Vikingen in hun ranke, lichte *drakkars* hebben talloze vertellers geïnspireerd. Daarbij werd de geschiedenis vaak met een korreltje zout genomen en het leven van de zeevaarders sterk geromantiseerd.
Een van de bekendste strips over de Vikingen is natuurlijk de saga van *Thorgal Aegirsson* door Gregor Rosinski en Jean Van Hamme, maar over hen lees je volgende week meer in Kuifje. Thorgal was niet de eerste Viking die zijn avonturen op de pagina's van dit blad beleefde. In de jaren vijftig tekende het echtpaar Liliane en Fred Funcken de verhalen van *Harald de Viking*. Mooie verhalen waarvoor ze zich goed gedocumenteerd hadden om het allemaal zo authentiek mogelijk te maken. Een beetje merkwaardig was het wel dat de Funckens een Viking als stripheld kozen: tenslotte richtten de Vikingen heel wat verwoestingen aan, maar Harald was uiteraard anders. Hoewel hij aan vlootexpedities deelnam, bleef het een goede jongen die streed tegen het onrecht. Van Harald de Viking zijn vier albums verschenen: *Harald de Viking, De erfenis van Sigurd, Het rode eskader* en *In de greep van de angst*. In de jaren zestig verschenen nog twee korte verhalen. Overigens tekenden Liliane en Fred Funcken ook enkele korte, waar gebeurde verhalen over de vikingen, zoals "De fantastische reis", dat in 1958 in Kuifje verscheen.

Vrijbuiter

In Nederland kent vrijwel iedereen *Eric de Noorman*, een strip die tussen 1946 en 1964 in verschillende kranten verscheen. (Maar opvallend genoeg maakte *Eric* zijn debuut in een *Vlaamse* krant: Het Laatste Nieuws, op 6 juni 1946.) De in totaal 67 verhalen werden getekend door Hans G. Kresse, die algemeen als de beste realistische tekenaar van Nederland wordt beschouwd. De eerste verhalen vertonen een mengeling van historische en science-fiction elementen, die soms sterk doet denken aan de *Thorgal*-avonturen die Rosinski en Van Hamme meer dan dertig jaar later zouden bedenken. Later werd *Eric de Noorman* puur een historische avonturenstrip: stoer, soms een tikje hoogdravend, maar fabuleus getekend.

Erwin door Hans Kresse

Onverschrokken

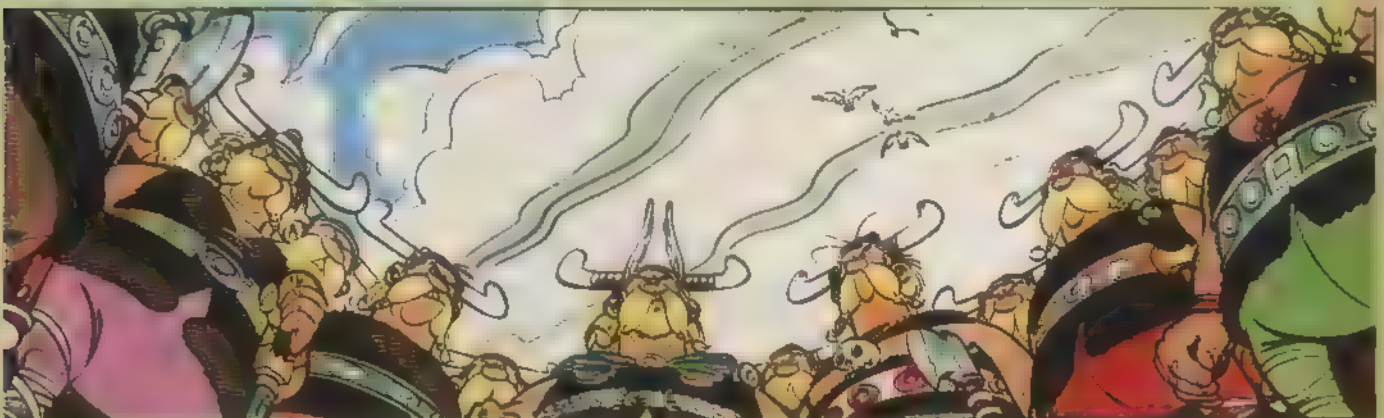
De lezer weet natuurlijk dat niet Rorika, maar Leif Ericsson Amerika ontdekte. Alhoewel... de ontdekking van de beide Amerika's komt in heel wat Vikingstrips voor.
Tot nu toe waren het realistische strips waar we naar keken, maar er zijn ook vele komische strips over de Vikingen gemaakt zoals *Grote Pyr*, een reeks van Dick Matena over een onverschrokken Vikinghoofdman en zijn stevig gebouwde, maar zeer gevoelige en weinig krijgshaftige zoon. In de jaren zeventig verschenen drie *Grote Pyr*-verhalen in boekvorm. In het derde album, *De Zoon van de Zon*, belanden vader en zoon in Zuid-Amerika. De albums werden onlangs in verschillende talen herdrukt en vorig jaar tekende Matena een nieuw verhaal: *De ijzeren dame*. In Frankrijk verscheen één album uit de reeks, waarin Grote Pyr was omgedoopt in *Knut le Viking* (1980).

Hultrasson was een Vikingserie waarvan Vittorio een aantal verhalen tekende voor Robbedoes, zoals *Uit de koers* en *De Vikingen drinken zich braaf*. Hultrasson was een aardige reeks die helaas een beetje in de vergetelheid is geraakt. Vittorio is tegenwoordig vooral bekend door zijn studio, waar veel strips worden ingekleurd: *Viva Zapapa* van Peter de Smet bijvoorbeeld.

En Asterix? De Vikingen maakten hun reizen in een heel andere tijd dan de periode waarin de kleine Galliër en zijn dikke (nou ja, hoogstens 'n beetje gezette) vriend Obelix leefden. Maar daar stoorden Uderzo en Goscinny zich niet aan, zij maakten gewoon *Asterix en de Noormannen*, waarin de Vikingen naar het dorpje van onze vrienden komen om te leren wat 'angst' is - want bang zijn hebben de vechters uit het hoge noorden nooit geleerd. En trouwens, over die ontdekking van Amerika gesproken... dat was toch niet Leif Ericsson als we Goscinny en Uderzo mogen geloven. In *De grote oversteek* zijn onze Galliërs de beroemde Viking zo'n duizend jaar voor.

Hägar, © King Features Syndicate

Wie we ten slotte niet mogen vergeten, is een Viking die in Amerika geboren is: *Hägar*, van de onlangs overleden tekenaar Dik Browne. Het is een van de leukste Amerikaanse krantestrips, wiens heldhaftige avonturen aan beide zijden van de oceaan groot succes hebben. Hij moet het opnemen tegen zijn vrouw (zijn meest geduchte tegenstander), zijn slome zoon en regelmatig trekt hij ten strijde of onderneemt in elk geval pogingen in die richting. Van alle titels die we hebben genoemd, is *Hägar* historisch het minst verantwoord, maar dat geeft niet. De Viking van Dik Browne houdt zich het liefst bezig met luieren en bier drinken - en die liefhebberijen zijn nog altijd actueel.

Copyright © Les Editions Albert René

Kresse is een stripmaker die zich zonder meer met de allerbeste realistische tekenaars (Jijé, Cuvelier, Hubinon) van zijn generatie kan meten en door de tekenaars die met zijn werk opgroeiden, zoals William Vance en Dick Matena, wordt hij hogelijk bewonderd. Buiten Nederland en Vlaanderen is zijn werk niet of nauwelijks bekend. Dat ligt vooral aan de vorm waarin zijn werk verscheen, als een dagstrip waarbij de tekst onder de plaatjes stond.

In 1964 ging Kresse balloonstrips voor het Nederlandse jeugdweekblad Pep tekenen. Hij maakte ook enkele korte en twee lange verhalen (een derde lang verhaal bleef onvoltooid) over *Erwin*, de zoon van Eric de Noorman. Er werden drie albums van uitgegeven: *Erwin de vrijbuiter, De banneling* en *De duivel uit het ven* (1970 - '73).
Voor hetzelfde weekblad bewerkte Kresse in 1988 een oud *Eric de Noorman*-verhaal tot balloonstrip: *De wraak van Bor Khan*. De oorspronkelijke tekeningen werden door Kresse grondig gewijzigd en vrijwel hertekend, en ingekleurd door zijn dochter Anka. Ook Franse lezers konden toen kennismaken met de Nederlandse Viking, die onder de naam *Eric l'Homme du nord* in het tijdschrift Vécu zijn opwachting maakte.

Het is nog niet bekend of Kresse ook andere oude verhalen zal bewerken. Voorlopig is hij bezig voor Uitgeverij Lombard bezig aan een lang verhaal over *Dzjenghis Khan*, wiens troepen in roofzucht niet voor de Vikingen onderdeden.

Woeste golven

Een vierde realistische strip over de Vikingen is *Halmar*, een reeks die de Engelsman Don Lawrence in de jaren zestig tekende. De verhalen waren niet opmerkelijk, maar de tekeningen van woest bebaarde mannen en al even woeste golven die tegen de drakkars beuken, zijn nog altijd het bekijken waard. Hoewel Don Lawrence een groot aantal historische verhalen tekende, werd hij vooral bekend door zijn science-fictionstrip: *The Trigan Empire* (in het Nederlands *Het keizerrijk Trigië*, of kortweg *Trigië*), geschreven door Mike Butterworth, en later door *Storm*, geschreven door Martin Lodewijk.

In *De misthoorn* en *De heilige harp*, twee avonturen van *De Koene Ridder*, krijgen we ook te maken met Vikingen. François Craenhals, tekenaar van de reeks, zegt zelf dat hij nooit heeft gestreefd naar historische juistheid in zijn strips. Hij tekent de middeleeuwen zoals hij zich die (romantisch) voorstelt en in zijn voorstelling van de vroege middeleeuwen is ook voor de Vikingen plaats - wie gaat rekenen, ontdekt dat de Noormannen in zijn verhalen eigenlijk een paar eeuwen te vroeg komen. Niettemin zijn de beide 'Viking'-verhalen een dramatisch hoogtepunt in de Koene Ridder-serie.

Sterk staaltje

Ook Sirius (pseudoniem van Max Mayeu) besteedde in zijn historische kroniek rond *De Timoers* aandacht aan de Vikingen. De delen 14 t/m 16, *Het rode Vikingschip, Onraad op de rivier* en *De eed van Hastings* spelen zich af ten tijde van de Noormanneninvasies.

De saga van *Ragnar de Viking* werd tussen 1955 en 1969 gepubliceerd in de Franse jeugdbladen Pif en Vaillant. Verantwoordelijk voor deze strip, die qua vorm wat op *Prins Valiant* van Harold Foster lijkt, waren twee groten van het realistische stripverhaal: Jean Ollivier en Eduardo Coelho.

Een vrijwel vergeten strip is *Rorika*, die halverwege de jaren zeventig in Kuifje verscheen. Dit nooit in boekvorm verschenen verhaal heeft een opvallende hoofdpersoon: een vrouwelijke Vikingaanvoerder, die een groep van haar manschappen naar Amerika leidt. Tja, Aaricia is heel wat mans, maar dit sterke staaltje zien we haar toch niet nadoen...

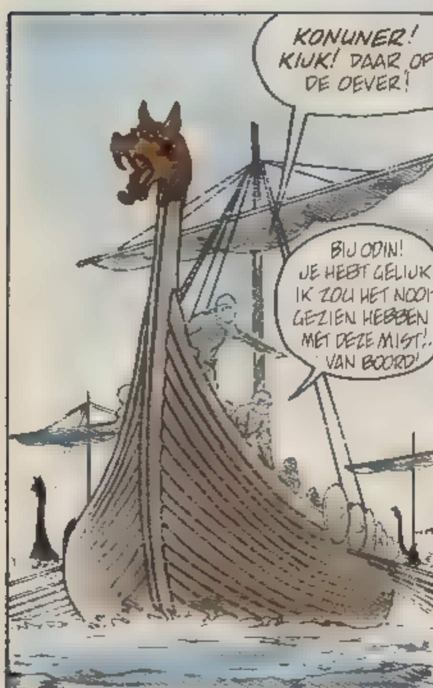
Halmar door Don Lawrence

HET VUUR VAN ODIN

IN 879 VERJAAGT ALFRED VAN WESSEX DE VIKINGEN UIT ENGELAND KORT DAARNA LAND HET LEGER NOORMANNEN IN HET NOORDEN VAN FRANKRIJK EN HET HUIDIGE BELGIE. HET KAROLINGISCHE RIJK IS STERK VERZWAKT DOOR DE OORLOGEN TUSSEN DE DRIE KLEINZONEN VAN KAREL DE GROTE. DIT GEEFT DE VIKINGEN BIJ UITSTEK DE KANS HET LAND TE BEROVEN BIJ HET OPVAREN VAN DE RIVIEREN. NA 5 JAAR PLUNDEREN IS HET NOORDELIJK DEEL VAN DE FRANKISCHE KONINKRIJKEN OP DE KNIEEN... ZO WIL HET DAT IN DE LENTE VAN 885, OP EEN ZIJARM VAN DE DYLE...

M. Riu
Y. Laurent

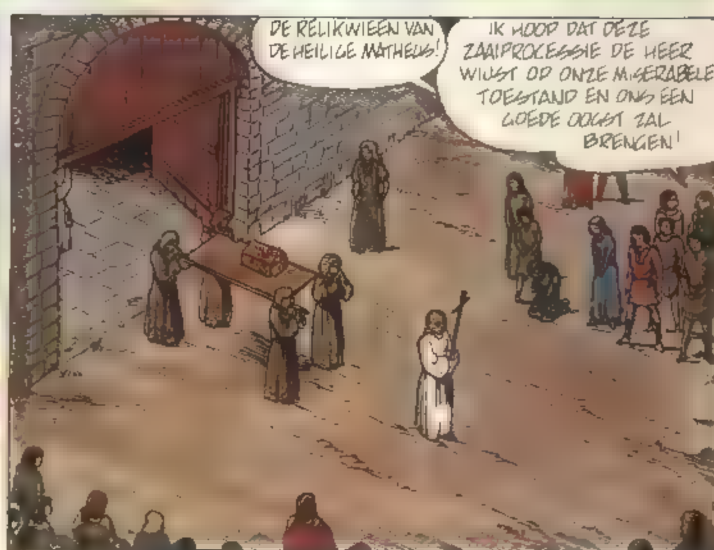
HET VUUR VAN ODIN

TEGELIJKERTIJD, OP ENKELE UREN GAANS, NIET VER VAN DE DONKERE WOUDEN DIE ZICH UITSTREKKEN TUSSEN DE DYLE EN DE SENNE, HERINNERT EEN DRIFTIG LUIDENDE KLOK DE CHRISTENEN AAN HUN PLICHTEN.

DONG DONG DONG DONG DONG DONG DONG

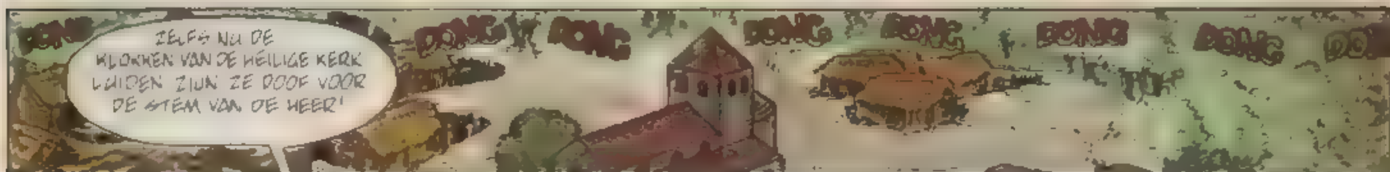
VORIG JAAR WAREN WE GEDWONGEN ONZE HONDEN OP TE ETEN! GOD KAN ONZE HONGER NIET LANGER NEGEREN!

ARME DWAAS! GOD NEGEERT NIETS OP DEZE WERELD! HIJ IS DOOF VOOR ONZE GEBEDEN. DAT IS ALLES!

HIJ STRAFT ONS VOOR DE ARROGANTIE EN DE STRIJD VAN ONZE MEESTERS, EN VOOR ONZE LAFHEID! JIJ WIJST HEM OP JOUW MOEILIJKHEDEN TERWIJL HIJ ONS HERINNERT AAN HET VERZAKEN VAN ONZE PLICHTEN VIA DE VLOEK VAN DE NOORMANNEN!

?

KIJK EENS OM JE HEEN! WAAR ZIJN DE BOEREN? ZE ZIJN ALLEMAAL DE BOSSEN IN GEVLUCHT. ZE HEBBEN HUN AKKERS VERLATEN EN HUN GELOOF IN DE GODDELIJKE GERECHTIGHEID VERLOREN!

DONG
ZELFS NU DE KLOKKEN VAN DE HEILIGE KERK LUIDEN ZIJN ZE DOOF VOOR DE STEM VAN DE HEER!
DONG
DONG
DONG
DONG
DONG
DONG
DO

MAAR OP ENKELE HONDERDEN METERS DAARVANDAAN AAN DE RAND VAN HET EIKENBOS DAT AAN HET KLOOSTER TOEBEHOORDE...
DONG
DONG
DONG
BIJ HET KRUIS! HOU JE NOG OP GERMAIN? HOOR JE DAN NIET HOE PATER GODFRIED ZICH IN HET ZWEET WERKT BIJ HET LUIDEN VOOR DE ZAAIPROCESSIE?

LAAT ME MET RUST! IK GELOOF NIET IN DIE PROCESSIE!
WAT? HOE DURF JE?
KRAK

VORIG JAAR HEEFT DE OOGST NIETS OPGELEVERD EN SINDSDIEN WERKEN WE ONS DOOD BIJ HET ONTGINNEN VAN DE BOSSEN VAN HET KLOOSTER OM WAT ARMZALIGE BEESTEN TE VOEDEN DIE DE NOORMANNEN [redacted] HUN "GOEDHEID" HEBBEN LATEN LEVEN! GELOOF ME, GOD HEEFT ONS VERLATEN!
IK LUISTER NIET MEER NAAR JE, JE WOORDEN ZIJN NOG GODDELOZER DAN DIE VAN [redacted] BARBAREN DIE JE ZEGT TE VEROORDELEN! WIJ GAAN!
JE BELEDIGT GOD, GERMAIN, IK HOOP DAT HIJ HET JE VERGEEFT!

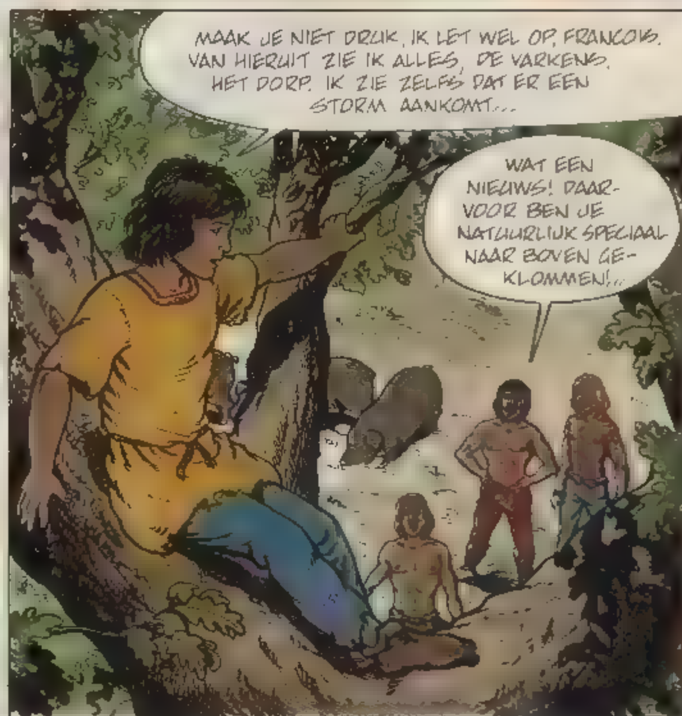

VOORUIT GERMAIN, DOE NIET ZO MOEILIJK!!! JE ZAL ERVAN LUSTEN ALS DE PATER
KOM OP GUILLAUME, LAAT HEM MAAR! HIJ IS ZO KOPPIG ALS EEN EZEL!

NU JE HET ZEGT. WAAR IS DIE JONGEN EIGENLIJK GEBLEVEN?
GUILLAUME!
GUILLAUME!

KIJK DAAR ZIJN DE VARKENS!
JA, DE VARKENS, MAAR DE GODEN MOGEN WETEN WAAR GUILLAUME UITHANGT!...

NU HIER MEESTER ANDRÉ!
POK!
HÉ!

DRUILOOR! WAT ZIT JE DAAR ALS EEN KOEKOEKSJONG BOVENIN, INPLAATS VAN OP DE VARKENS TE LETTEN!?

MAAK JE NIET DRUK, IK LET WEL OP, FRANCOIS. VAN HIERUIT ZIE IK ALLES, DE VARKENS, HET DORP. IK ZIE ZELFS DAT ER EEN STORM AANKOMT...
WAT EEN NIEUWS! DAARVOOR BEN JE NATUURLIJK SPECIAAL NAAR BOVEN GEKLOMMEN!...

NEE. IK...
OOH!

WAT IS ER NU WEER?
D-DAAR! DE BARBAREN! ...

EN IN UW NAAM HEER, ZEGEN IK DEZE AKKERS EN DEZE HUIZEN...

IN NAAM VAN DE VADER, DE ZOON, ONZE REDD...
PAS OP! DE NOORMANNEN ZIJN TERUG!

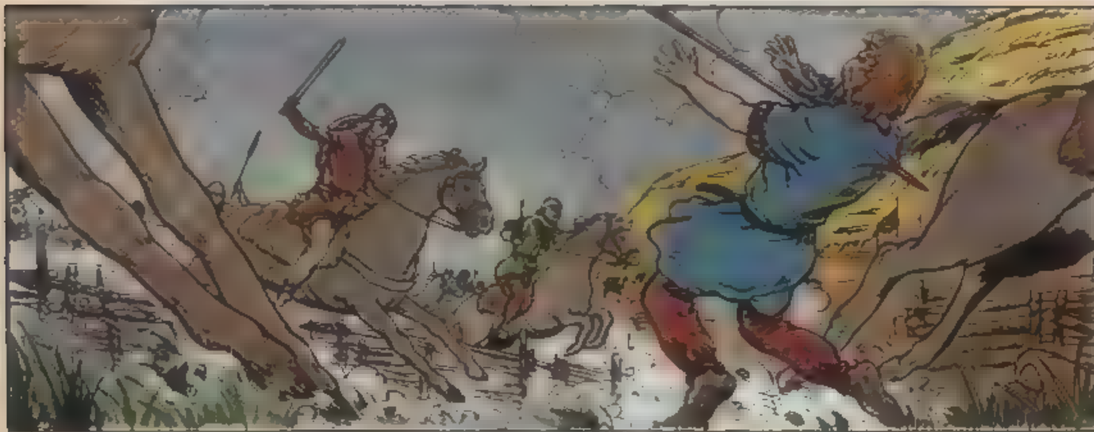

WAT? WIE ZEG JE? DE HEIDENEN?!
JA, VADER, ZE KUNNEN ELK MOMENT HIER ZIJN!

BIJ CHRISTUS, BLIJF HIER, ELLENDIGE LAFAARDS, RED DE HEILIGE RELIKWIEËN.
VLUCHT!
ALLEMAAL NAAR DE KERK!
HELP!

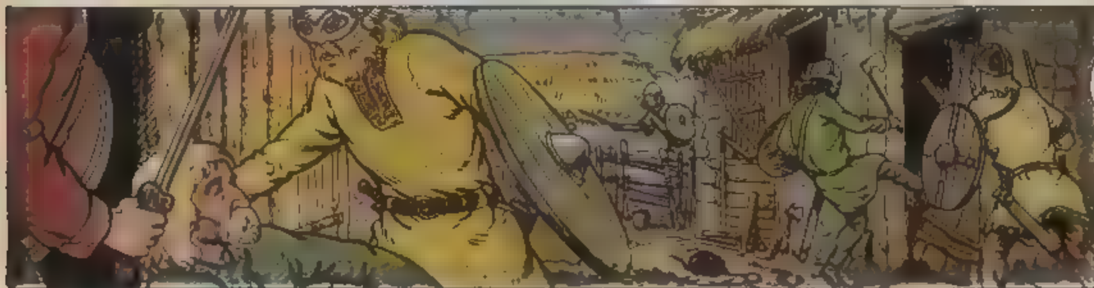

DONG DONG DONG DONG DONG DONG

HET VUUR VAN ODIN

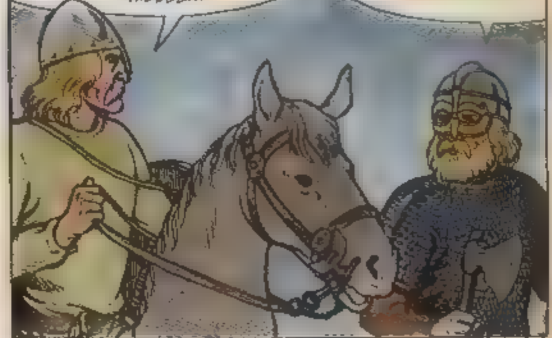

OPSCHIETEN! ZOGAUW ZE MERKEN DAT ER IN ONZE HUIZEN NIETS TE HALEN IS KOMEN ZE HIERHEEN!
ENZ...
NIETS, KONUNER! NIETS! GEEN ZAK GRAAN, GEEN ENKEL METALEN VOORWERP, ALLEEN WAT MAGERE KOEIEN! ALLES IS LEEG EN VERLATEN...

HEB IK HET JE NIET VOORSPELD! DE BOEREN ZIJN DOODSBANG VOOR ONS EN ZIJN ALLEMAAL DE BOSSEN INGEVLUCHT. ZE KOMEN LIEVER OM VAN DE HONGER. ARNODDR HEEFT ENKELE HOLEN GEVONDEN WAARIN ZE ZICH VERBORGEN HIELDEN!
JE HEBT GELIJK. DE AKKERS ZIJN KAAL ALSOF FRYER WEIGERT ER ZIJN VOET OP TE ZETTEN OM ZE VRUCHTBAAR TE MAKEN!...

MAAR JE VERGEET HUN TEMPEL, SIGURDR! DAAR ZULLEN DE MEESTEN BINNEN ZIJN GEVLUCHT EN DAAR IS OOK ONZE BUIT!

EEN KWARTIER LATER...

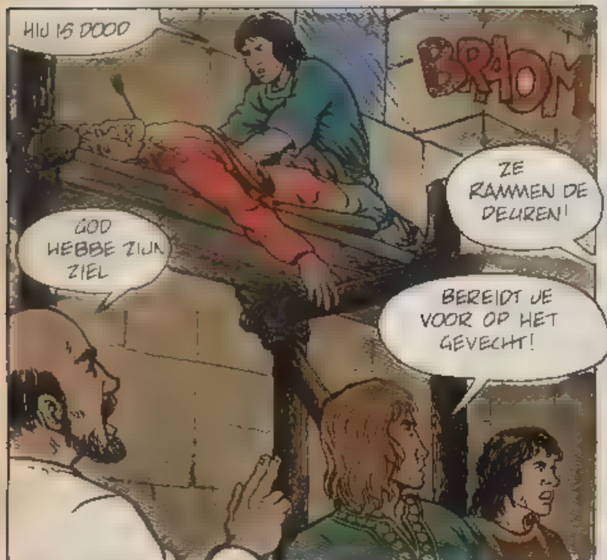

TSJAK!

ZE WILLEN ONS ALS VOSSEN UITROKEN!

PAS OP DAAR BIJ DAT RAAM!
OH, DAT VALT WEL MEE. IK HEB ER AL DRIE NAAR HUN "WALHALLA" GESTUURD! DE REST KOMT OOK WEL!
HET BEGINT TE REGENEN! GOD ZIJ GEPREZEN!

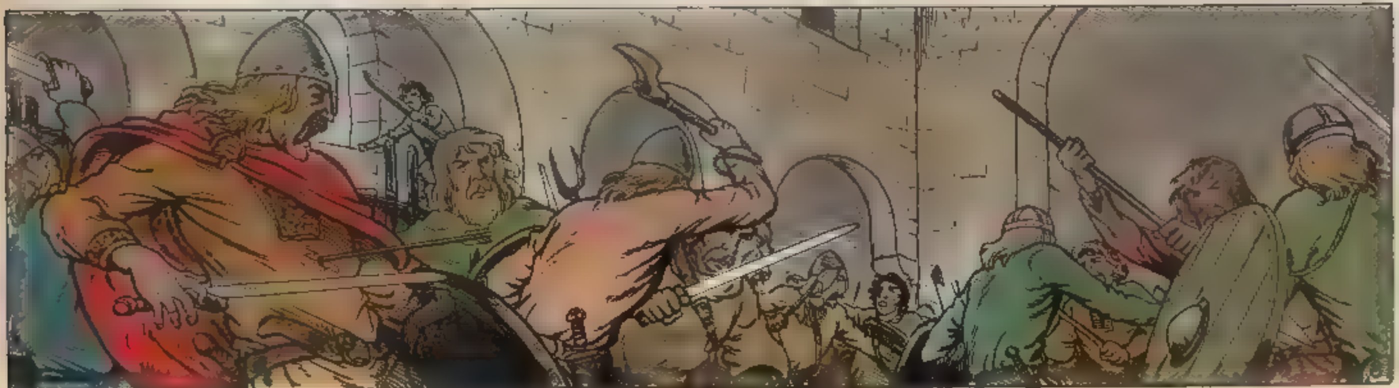

AAAH...

HIJ IS DOOD
BRAOM
ZE RAMMEN DE DEUREN!
GOD HEBBE ZIJN ZIEL
BEREIDT JE VOOR OP HET GEVECHT!

CRAAK

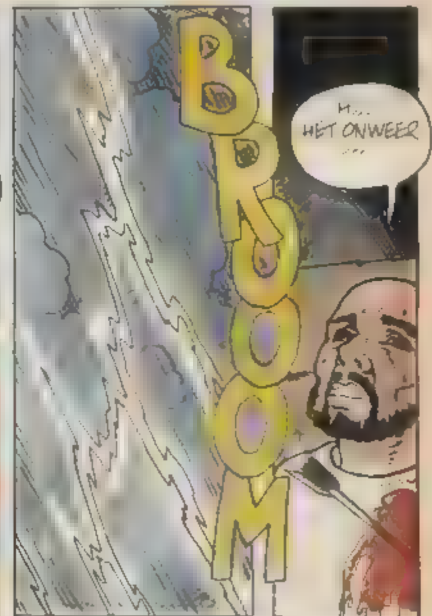

STOP!
STOP! GEEF JE OVER. WEERSTAND IS TOCH ZINLOOS! ER IS AL TE VEEL CHRISTELIJK BLOED VERGOTEN!...

ZO, DUS JIJ BENT DE MEESTER VAN DEZE TEMPEL. IK BEN BL… DAT JE VERSTANDIG BENT GEWORDEN. ZEG OP, WAAR HEB JE DE SCHATTEN VERSTOPT!
GENOEG, DEMON! DIENAREN VAN DE WARE GOD SLUITEN GEEN VERBOND MET DE DUIVEL!

JE HEBT ME GELOOF IK NIET HELEMAAL BEGREPEN! HET IS GEEN VERZOEK MAAR EEN BEVEL!
ELLENDELING! HOE DURF JE ONZE PRIESTER AAN TE RAKEN! GOD ZAL JE AAAH!

BROOOM
H... HET ONWEER ...

HET VUUR VAN ODIN!! ZOU DAT DE WRAAK ZIJN VAN HUN GOD?!

VOORUIT, WEG! VOORDAT WE HET SLACHTOFFER WORDEN VAN ZIJN WOEDE!
9

HET VUUR VAN ODIN

EINDE.

De Natuur Heeft Meer Stem Nodig

De stilte van een bos is één van de mooiste geluiden. De tonen van de nachtegaal spreken al eeuwen tot de verbeelding.

Maar door de manier waarop wij met de natuur omspringen dreigen die stemmen te verdwijnen. Omdat de natuur één stem tekort heeft: de Uwe.

Geef die stem aan de natuur. Steun de werking van de v.z.w. **Belgische Natuur- en Vogelreservaten** (B.N.V.R.) die dag na dag opkomt voor de natuur: door natuurreservaten op te richten, door te ijveren voor een natuurvriendelijker houding.

Stort een gift op het B.N.V.R.-Reservatenfonds, (fiskaal aftrekbaar vanaf 1.000 fr.) daarmee kopen wij dan een stukje natuur of word lid van B.N.V.R. en geef daardoor de natuur meer stem.

Omo, een wasmiddel dat zich bijzonder betrokken voelt bij de bescherming van onze natuur, schenkt nu gratis 5.000 lidkaarten van onze vereniging weg.

UITKNIPBON

Als B.N.V.R.-lid krijgt u een tweemaandelijks natuurblad (in kleur), gratis toegang tot geleide bezoeken in 140 reservaten, korting bij aankoop van natuurboeken, posters, ...

Uw extra welkomstgeschenk indien u **nu** lid wordt: een zelfbouw vogelmobile, een net-echt stukje levende natuur bij u thuis!

☐ Ik word lid van de **Belgische Natuur- en Vogelreservaten** v.z.w. en maak minimum 500 fr over op rekeningnummer 000-0083431-11 van B.N.V.R., Brussel met vermelding "Vogelmobile". Als welkomstgeschenk ontvang ik een zelfbouw vogelmobile.

☐ ■ stort een gift voor de aankoop van natuurgebieden en ontvang een fiskaal attest (minimum 1.000 fr.).

Naam: ____________________

Straat/Nr: ____________________

Postkode + Gemeente: ____________________

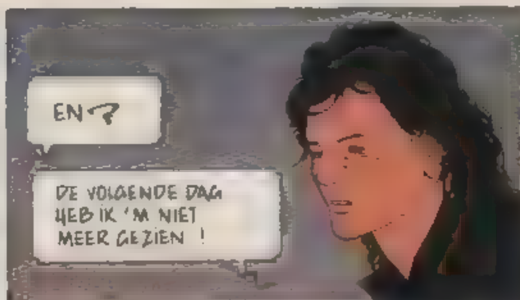
Terugsturen naar B.N.V.R. v.z.w., Postbus 1, 1030 Brussel

E. Lepage
G. Pernin

DE GEZANT *DE DUIVELS VAN MALETOR*

naar de roman van H. Carrière

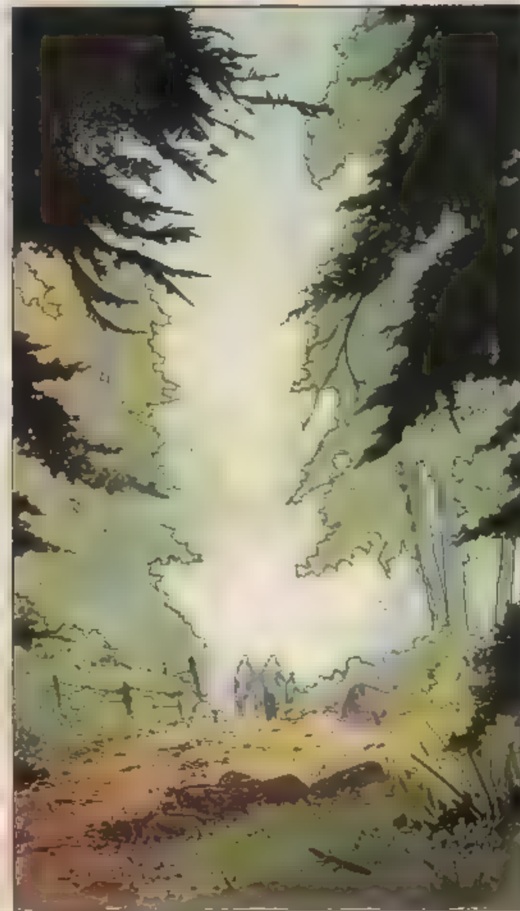

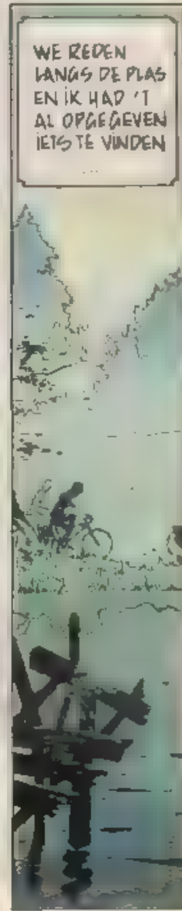

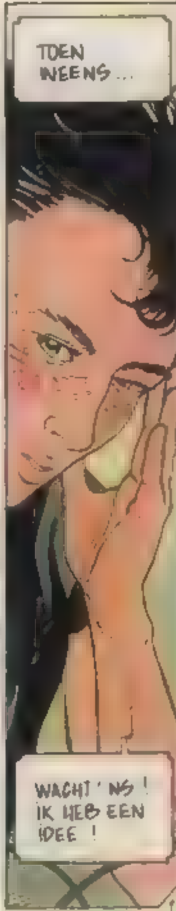

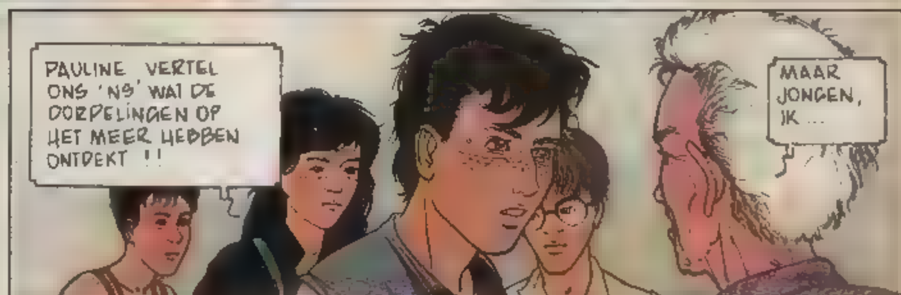
17

SAMENVATTING: Nadat ze hun tent hebben opgezet, volgen onze vrienden Kruimel naar het kasteel. Zij vertelt dat zij er dit jaar niet logeert, want dat de kamers bezet zijn door bezoekers. Daar komen ze juist aan! Verrast herkent Jeroen de man van de vijver...

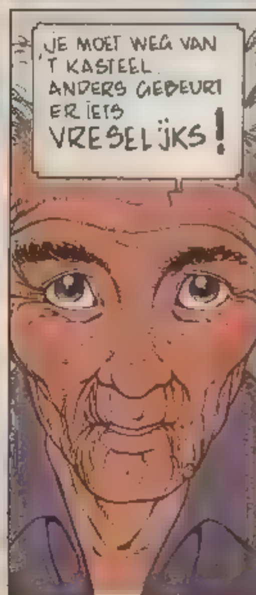

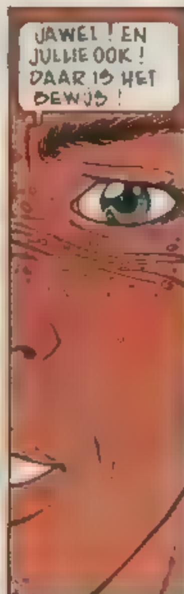

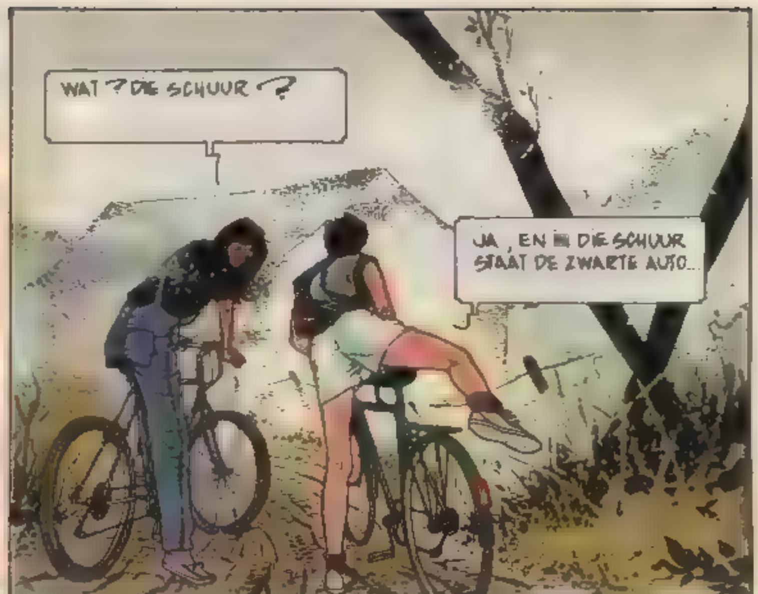

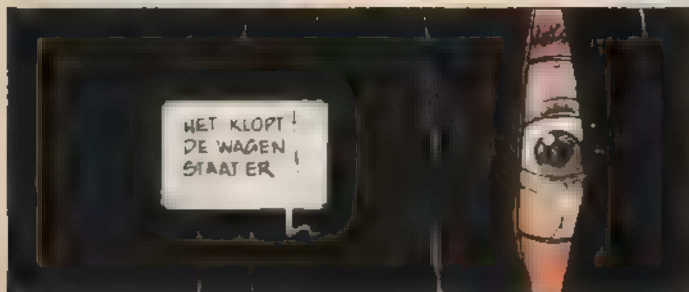

NU WEET IK WAAR WE WE ZIJN, IK HERKEN DEZE PLEK
HOE KAN DAT? JE BENT HIER NOOIT GEWEEST!

JAWEL! EN JULLIE OOK! DAAR IS HET BEWIJS!

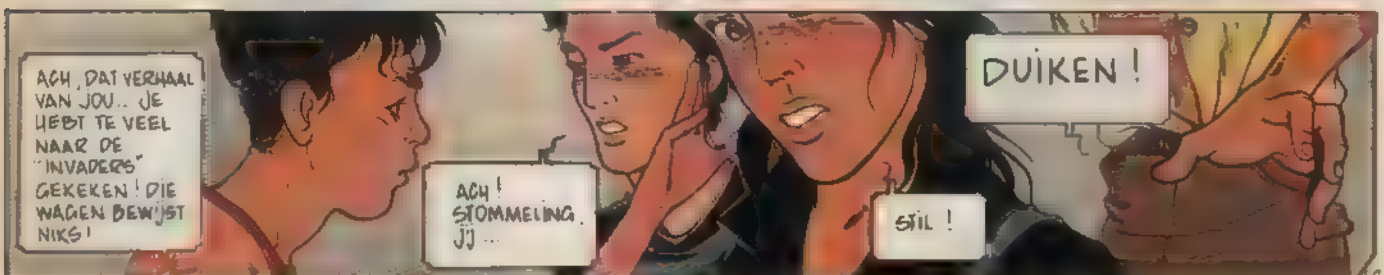

WAT? DE SCHUUR?
JA, EN [redacted] DIE SCHUUR STAAT DE ZWARTE AUTO...

HA HA! HEEFT JEROEN SOMS VERBORGEN MEDIAMIEKE GAVEN?
MAAR

VERTEL DAN?
HERINNEREN JULLIE JE GISTERAVOND NOG. TOEN WE UIT ELKAAR GINGEN?
EN WEER VERTEL IK ZE ALLES VAN DE SLOEP, DE GROENE STRAAL...

HET KLOPT! DE WAGEN STAAT ER!

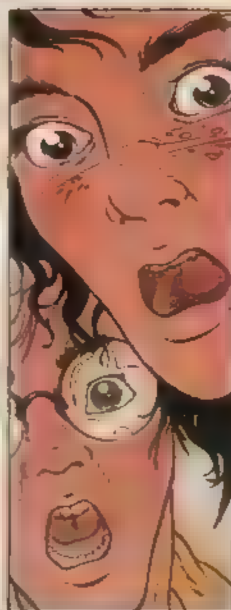

GELOVEN JULLIE ME NU?

ACH, DAT VERHAAL VAN JOU.. JE HEBT TE VEEL NAAR DE "INVADERS" GEKEKEN! DIE WAGEN BEWIJST NIKS!
ACH! STOMMELING. JIJ...
DUIKEN!
STIL!
19

wordt vervolgd

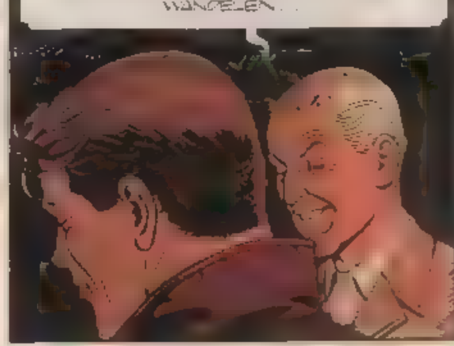
F. Berge

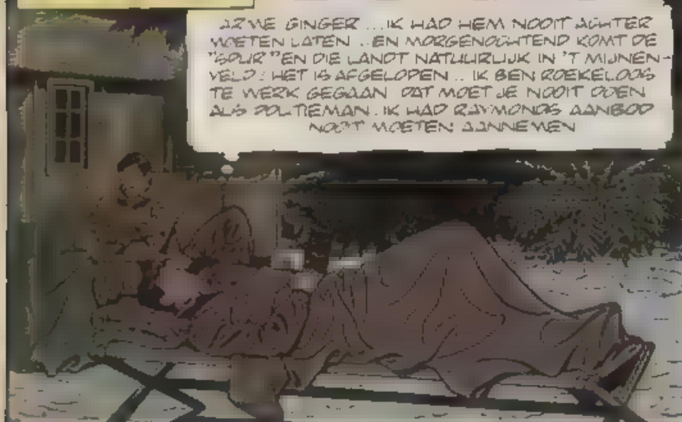
BIGGLES *DE GELE ZWAAN*

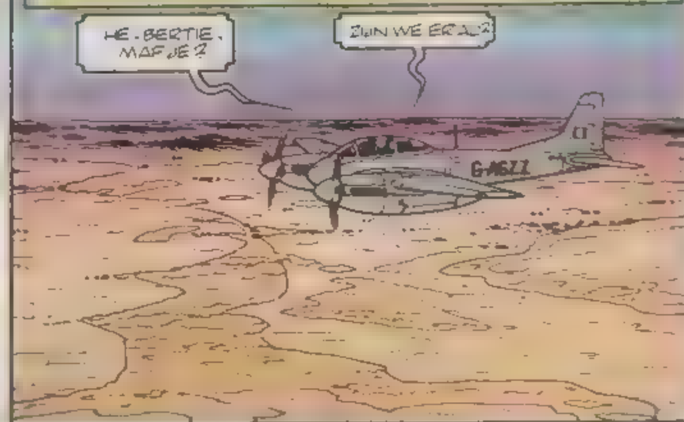
naar de Captain W.E. Johns

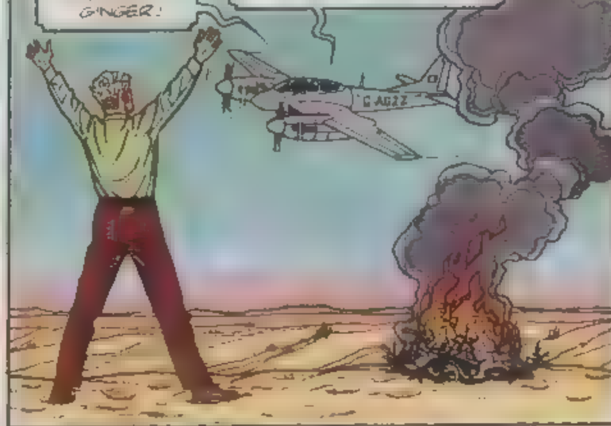

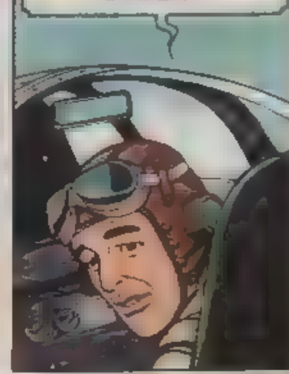

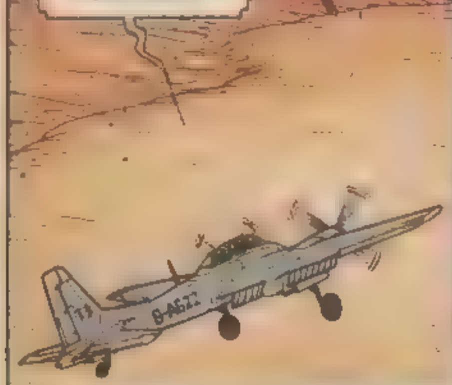

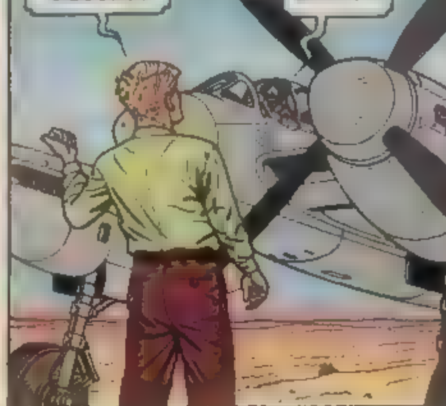

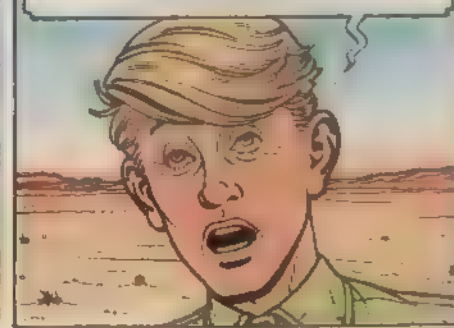

SAMENVATTING: Biggles zit in de puree: nu is hij gevangen door Gontermann en z'n kliek! Zal hij het voorstel om te collaboreren aannemen? Welk geluid is dat? De schurken hebben de « Mosquito » opgeblazen.. met aan boord Ginger!

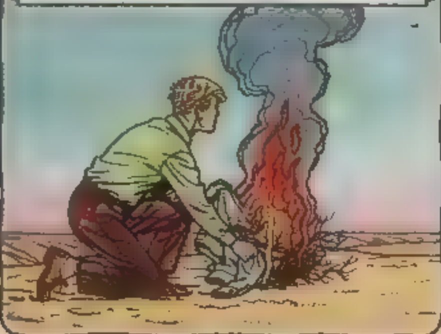

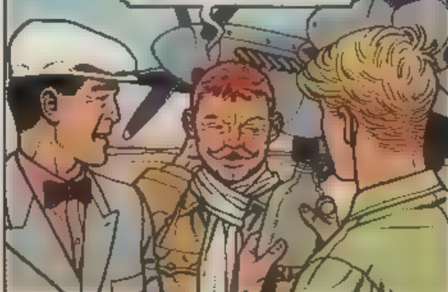

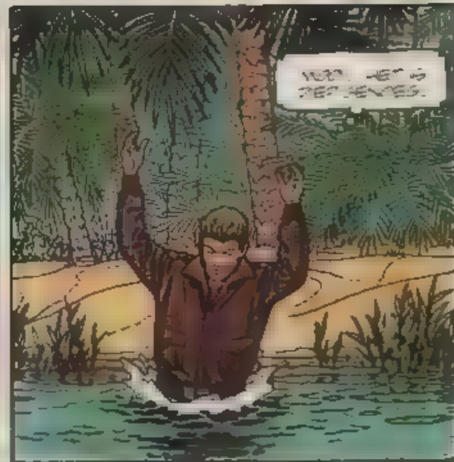
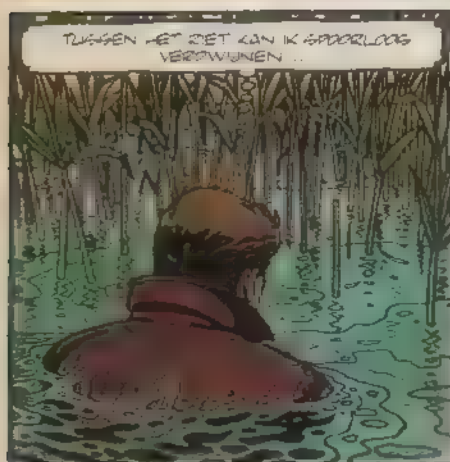

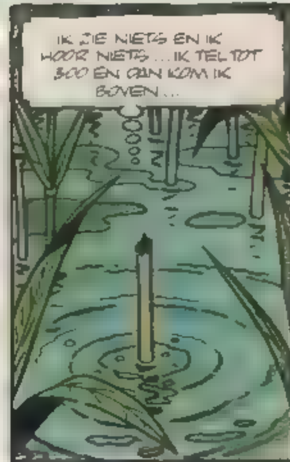

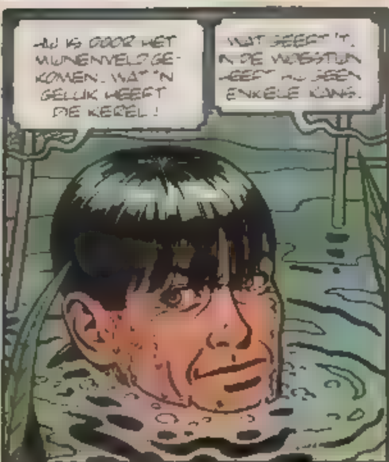

DUS OOK HIER EEN MIJNENVELD...

HIJ IS WEG. ALARM!
DAT IS SNEL... MAAR DE PALMBOOM IS MIJN REDDING.

TUSSEN HET RIET KAN IK SPOORLOOS VERDWIJNEN ...

EVEN LATER...
VOOR IMBECIELEN ALS JIJ IS GEEN PLAATS IN MIJN ORGANISATIE.
MAAR U ZEI ZELF DAT HIJ HIER NIET WEG KON KOMEN.

IK ZIE NIETS EN IK HOOR NIETS ... IK TEL TOT 300 EN DAN KOM IK BOVEN ...

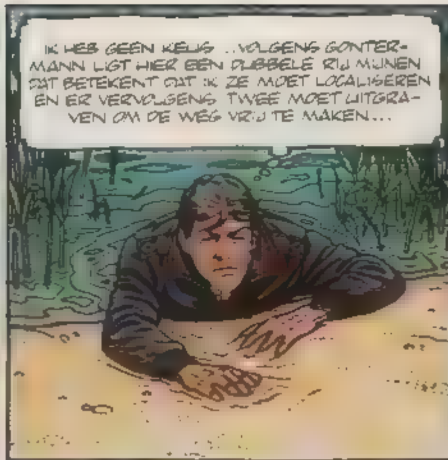
VIJF MINUTEN VERSTREKEN
NIEMAND TE ZIEN... ALLEEN STEMMEN

HIJ IS DOOR HET MIJNENVELD GEKOMEN. WAT 'N GELUK HEEFT DIE KEREL!
WAT GEEFT 'T. IN DE WOESTIJN HEEFT HIJ GEEN ENKELE KANS.

NIET VEEL LATER.
DE VLIEGTUIGEN STIJGEN OP. ZE DENKEN DUS ECHT DAT IK BEN ONTSNAPT.

HOE KOM IK HIER IN VREDESNAAM UIT? BIJ DE PALMTAK KOM IK NOOIT...

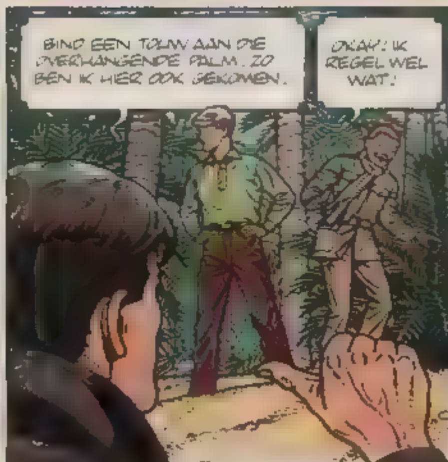

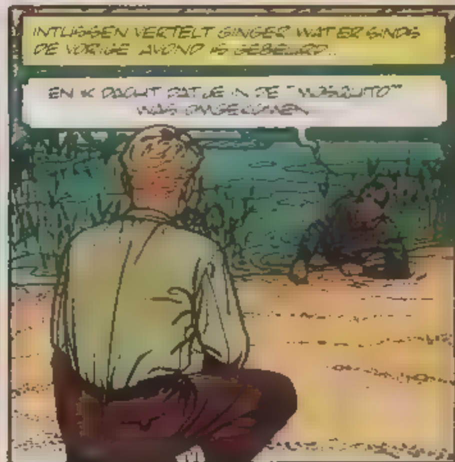

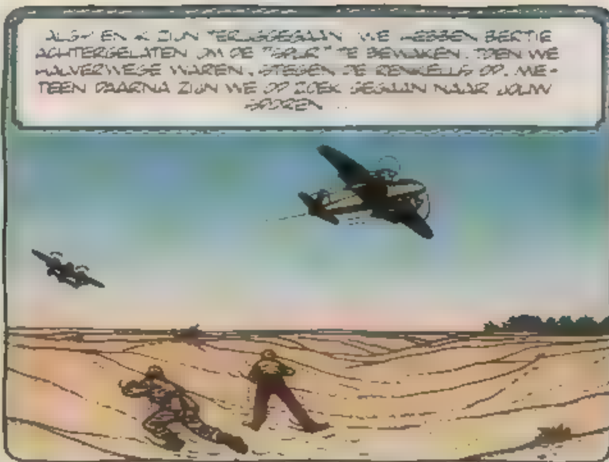

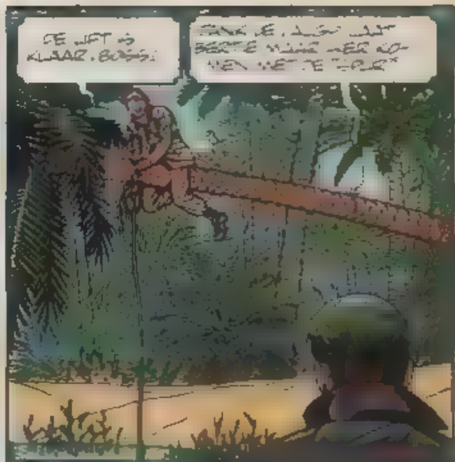

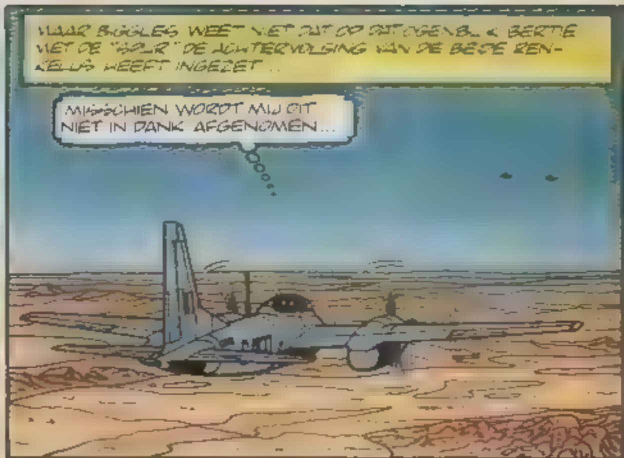

wordt vervolgd

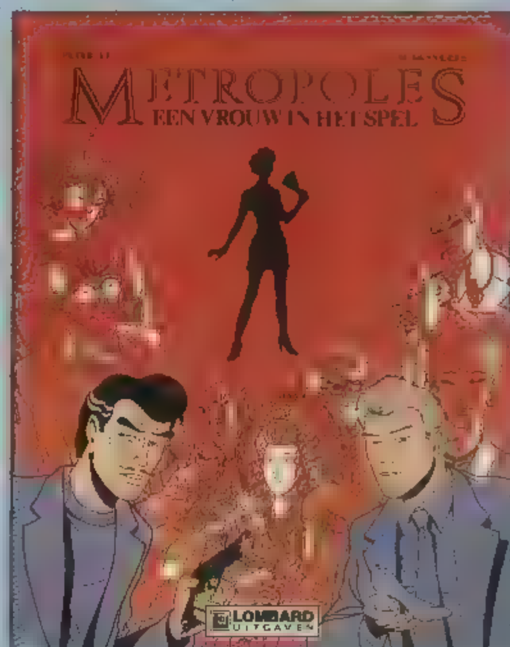
STRIPNIEUWS

LOMBARD

BOB MORANE: De Krokodillentempel
door H. Vernes en Coria
nr 23 - 48 pagina's kleur
145 BF - 7,95 FL

METROPOLES: Een Vrouw in het Spel
door Peter Li en M. Danverre
nr 2 - 48 pagina's kleur
160 BF - 8,95 FL

HANS: De Wet van Ardelia
door Rosinski en A.-P. Duchâteau
nr 5 - 48 pagina's kleur
160 BF - 8,95 FL

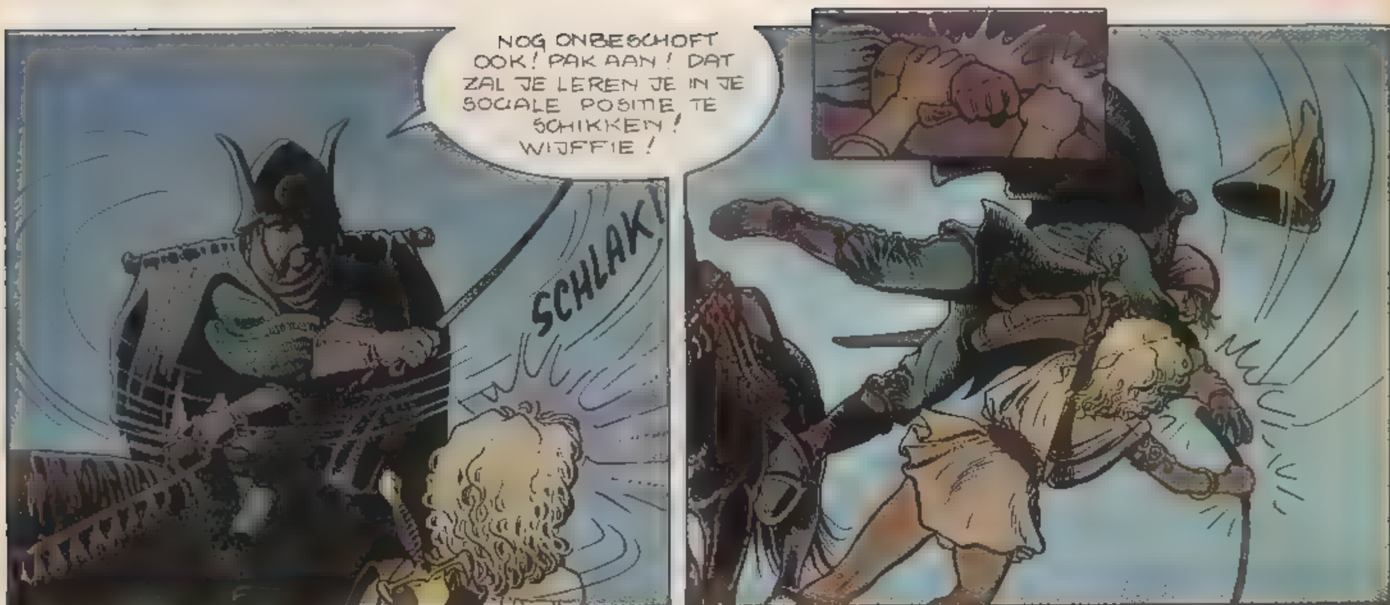
DONNINGTON: Op de oevers van het Karounmeer
door J.-Y. Delitte en Ph. Richelle
nr 2 - 48 pagina's kleur
160 BF - 8,95 FL

Ze zijn pas verschenen!
Ze wachten op jullie!

M. Weyland

ARIA

SAMENVATTING: Met een glimlach verlaat Aria de « herberg van de 3 valken »: Engelenoog, die Ganièle voor Aria aanziet, verklaart haar zijn liefde! Maar wat gebeurt daar? Men steelt paarden... Waaronder Furia! Ze moet ze kost wat kost inhalen...

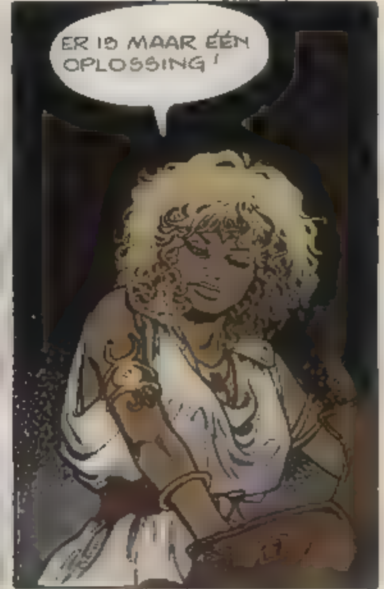

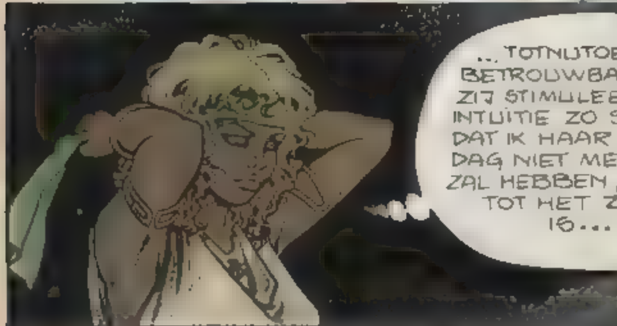

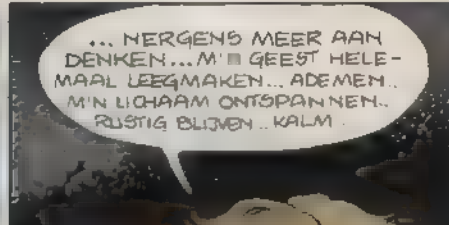

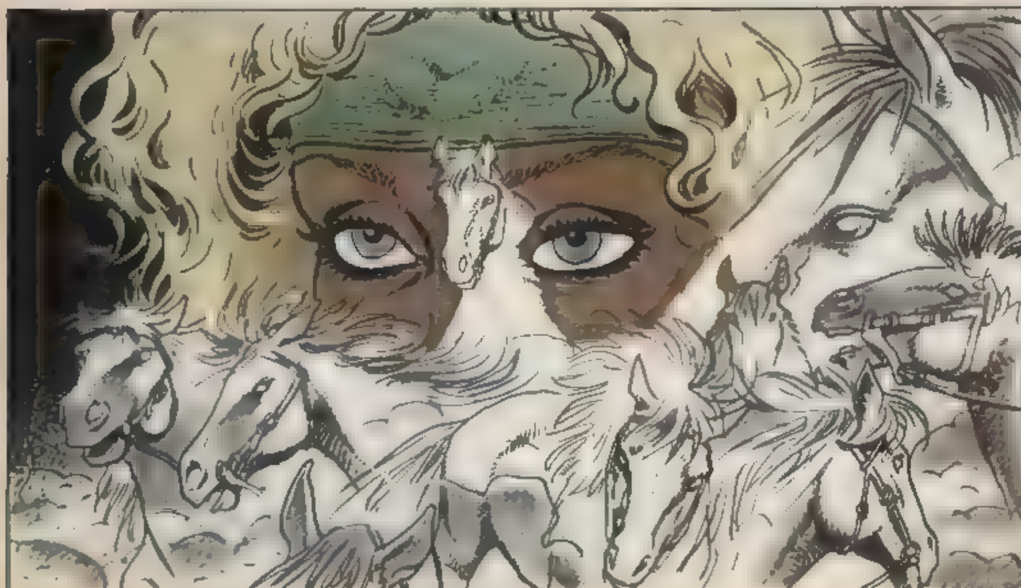

(1) LEES "ENGELENOOG" LOMBARD UITGAVEN

11

Lees het vervolg blz. 42

STANLEY & IRIS

"Weet je wat ik denk... ik denk dat jij en ik vrienden worden." Het is een van de mooiste momenten uit de film wanneer Jan Fonda, in haar rol van Iris King, deze zinnen zegt tegen Stanley Cox, die analfabeet is...

Het verhaal

In Amerika wonen ruim 27 miljoen mensen van 17 jaar en ouder die niet kunnen lezen en schrijven. Een handicap die niemand ziet, maar die wel voor problemen zorgt. Hoe schrijf je een cheque uit? Hoe lees je een krant? Hoe vul je een sollicitatieformulier in? Problemen die je je hele leven blijven achtervolgen en waarmee in de westerse wereld niet of nauwelijks te leven valt. Stanley probeert zijn verborgen gebrek voor zich te houden. Niemand mag erachter komen. Niemand komt erachter. Behalve Iris. Ook zij heeft een onzichtbare handicap: een jaar tevoren is haar man overleden en ze bleef achter met een gebroken hart. Niemand heeft het in de gaten. Behalve Stanley. Door hun wederzijdse problemen èn door hun wederzijds respect herwinnen ze hun zelfvertrouwen. Het vinden van een luisterend oor is het beste medicijn voor de problemen waar geen medicijnen voor bestaan.

Jane Fonda

In Kuifje 40 van vorig jaar schreven we dat Jane Fonda een topactrice is. Ook weer in deze film. Ze speelt opnieuw de sterren van de hemel en slaagt erin als glamourgirl van Hollywood een alledaags iemand gestalte te geven, die je buurvrouw zou kunnen zijn. Ontroerend echt en overtuigend.
Ze maakte in de jaren zestig furore in de verfilming van de strip *Barbarella*. In *The China Syndrome* laat ze zien dat ze, net als in de veteranenfilm *Coming Home*, ook een serieuze rol kan spelen èn dragen. Wie om haar wil lachen, moet *9 to 5* nog maar eens bekijken. Terecht ontving ze twee Oscars (*Klute* en *Coming Home*) en vijf Oscarnominaties. In haar prijzenkast is ook de Amerikaanse televisieonderscheiding de Emmy te vinden, die ze kreeg voor haar film *The Dollmaker*.

Robert DeNiro

De acteur met het Italiaanse uiterlijk maakte in 1968 zijn debuut in de film *Greetings*. Opvallend waren zijn prestaties in *Godfather II*, waarvoor hij een Oscar kreeg, *Raging Bull* en niet te vergeten de geruchtmakende films *Taxi Driver* en *The Deer Hunter*. Binnenkort is hij te zien in *We're No Angels*.
Het sterke van DeNiro is de manier waarop hij karakters uit kan beelden: een duistere maffiabaas, een jager met oorlogstrauma's of een alledaagse analfabeet - DeNiro speelt ze alsof hij het zelf is.

Conclusie

Stanley & Iris is een fijne speelfilm van een zeer hoog gehalte. Een overtuigende acteerprestatie van het duo DeNiro en Fonda draagt daartoe zeker bij. Zonder meer een van de beste films van dit moment.

Wie doet wat?

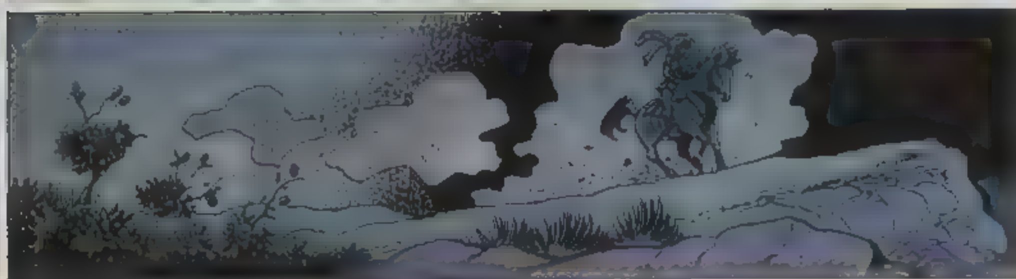
Iris	Jane Fonda
Stanley	Robert DeNiro
regie	Martin Ritt
scenario	Harriet Frank, jr Irving Ravetch
productie	Arlene Sellers Alex Winitsky
muziek	John Williams

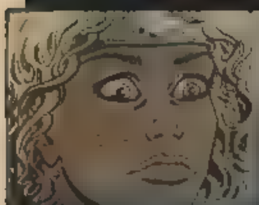
Rein van Willigen

ARIA

JA!...
...DE STRALING KOMT DOOR DIE STOFWOLKEN HEEN... IK KAN HET BIJNA VOELEN... DIE SCHURKEN HOUDEN ZICH IN DIT WOUD VAN SCHOORSTENEN SCHUIL. EEN WEL ZEER STRATE-GISCHE PLEK VOOR HEN DIE ALLE UITHOEKEN ERVAN KENNEN...

JE KUNT HAAST NIET MEER, HE? JE BENT VAST BEKAF! JE MEESTER HEEFT JE ZEKER AL VEEL LATEN SJOUWEN VOOR IK HEM TEGENKWAM...

...IK SNAP 'T... WE OVERNACHTEN BIJ DAT HUTJE...

...ALS IK GELUK HEB, VIND IK DAAR WAT OM M'N HONGER TE STILLEN!

WIE WOONT ER NU OP ZO'N AFGE-LEGEN PLEK?

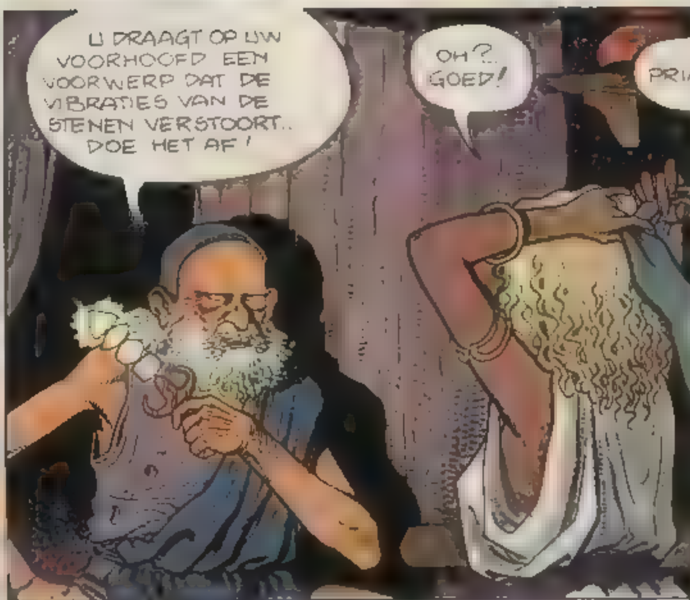

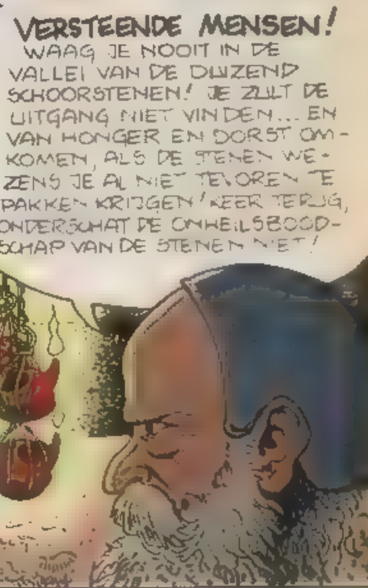

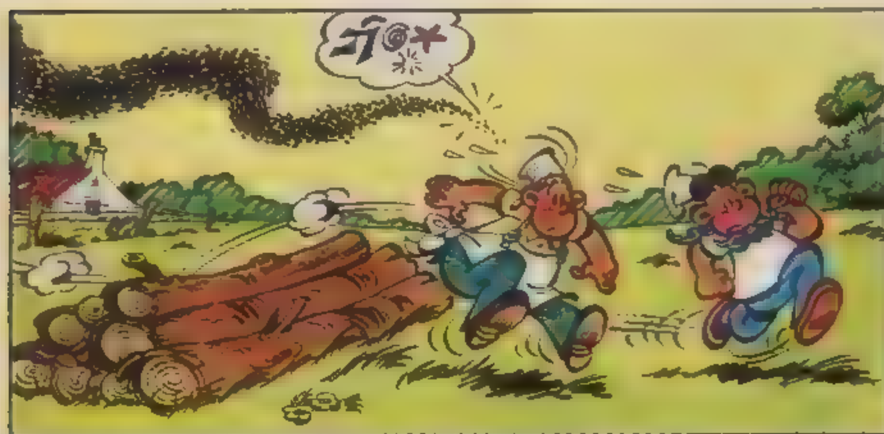

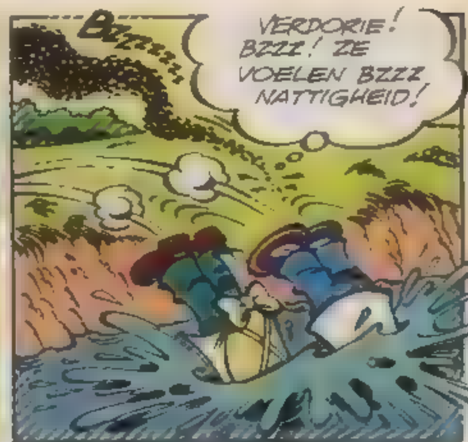
13

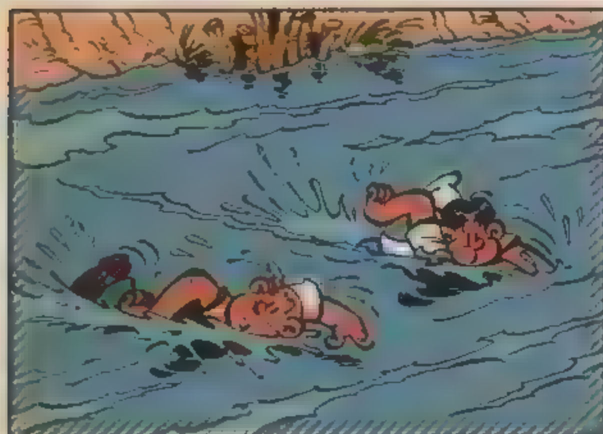
wordt vervolgd

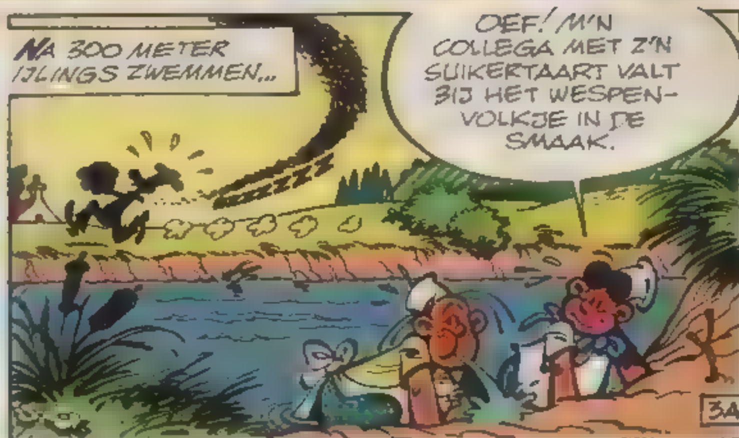
Jean-Pol
D. Stallaert
K. Desaever

KRAMIKSKE *NIET BLOZEN VOOR BLOSO*

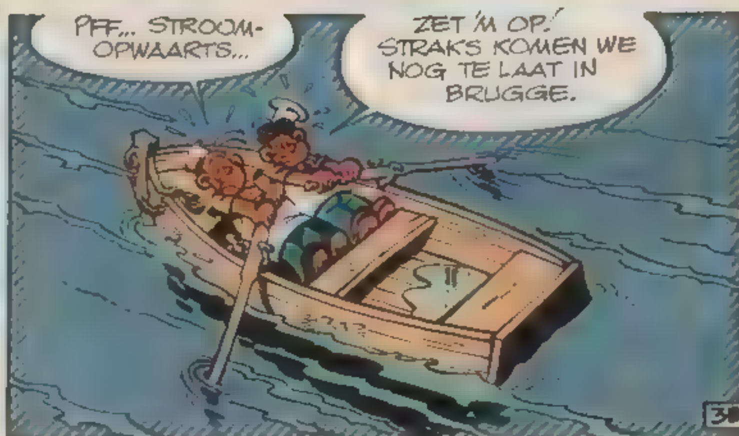

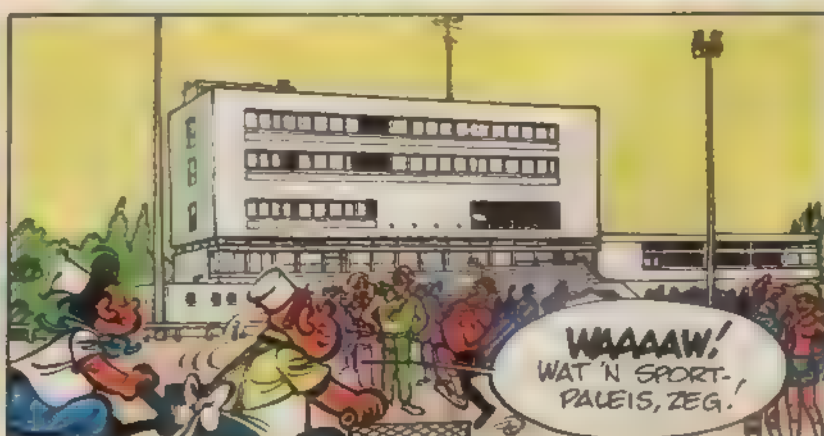

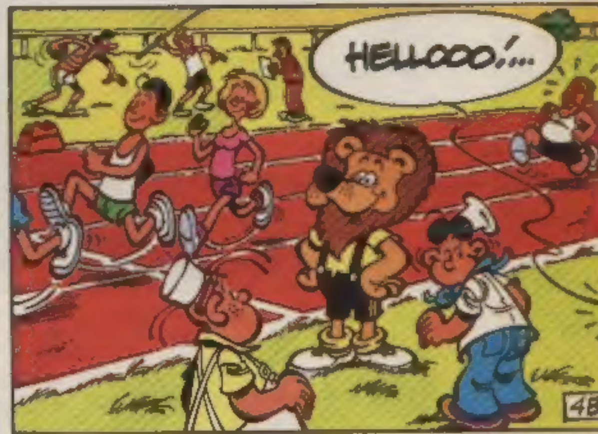

(*) PARDON, BLOZEN...

einde

DE 3 FORMULES VAN PROFESSOR SATO deel 2

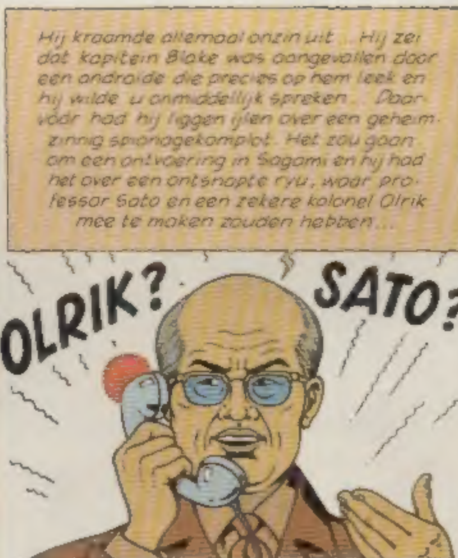

TIMER VERSUS MORTIMER

SAMENVATTING: Nu de robot verdwenen is, wordt z'n vreemde gedrag toegeschreven aan de echte Mortimer! Deze laatste wordt wakker in het ziekenhuis en probeert zijn vreemd avontuur uit te leggen aan de arts. Maar deze denkt dat hij ijlt! Onze vriend is verplicht hem uit te schakelen...

Kleuren: Paul-Serge Marssignac

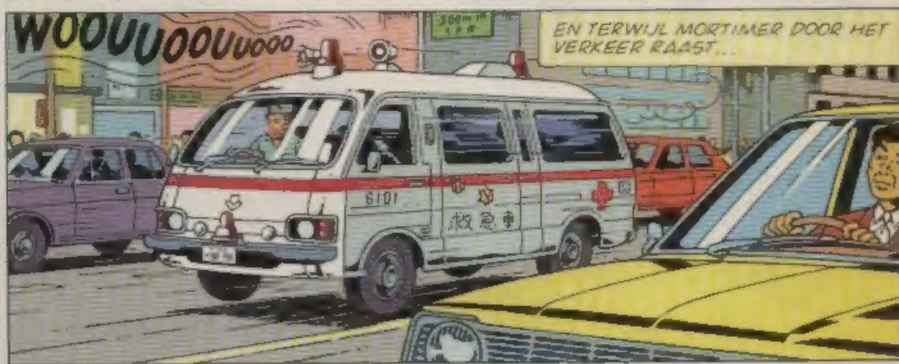

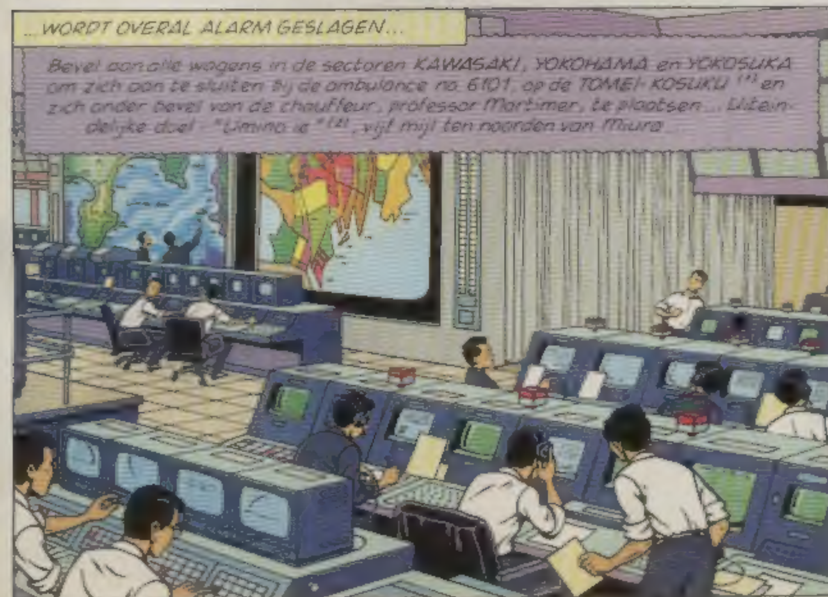

(1) AUTOSNELWEG TUSSEN TOKYO EN HET SCHIEREILAND MIURA (2) "HET HUIS AAN DE ZEE"

wordt vervolgd

AL MET AL STAAT ZO'N SMOKING HELEMAAL NIET SLECHT!!
HIJ IS ZELFS 'N TIKJE TE CHIC VOOR ZO'N VOGELVERSCHRIKKER!

IK VRAAG ME AF OF...

PICOBELLO!

ZELFS DIE KACHELPIJP ZIT ME ALS GEGOTEN...!

MET 'N DERGELIJKE OUTFIT AAN ZOU IK, ALS IK MINISTER WAS, AL M'N TOESPRAKEN BEGINNEN MET...

... WAARDE...

?
FRAAI IS DAT.
?
908